

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
**Qubadlının
işğalından
21 il
keçir**
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 30-31 avqust 2014-cü il Şənbə № 217 (5926) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

**Prezident İlham Əliyevdən
sərt Qarabağ bəyanatı**

"Azərbaycan ərazi bütövlüyünü tezliklə bərpa edəcək; düşməne layiqli cavabın verilməsi Ermənistanda ciddi təşviş yaradıb"

yazısı səh.2-də

**Deputatın polis rəisinə qarşı
itthamlarına DİN-dən cavab gəldi**

yazısı səh.4-də

Müsavat başqanlığına namizədlər...

yazısı səh.5-də

**Türkiyə ilə birgə Rusiya
təhlükəsinə qarşı**

yazısı səh.6-da

**Vüsal Şildərin anası sensasiyalı
müraciət yaydı**

yazısı səh.15-də

**"Təzəpir"də yas
mərasimlərində yenə də
yemək-içmək verilir**

yazısı səh.12-də

**Türkiyənin yeni hökumətinin
tərkibi açıqlandı**

yazısı səh.2-də

**Polis "Hafka"nın cinayət törədən
cangüdənlərinin izinə düşüb**

yazısı səh.14-də

**Nazirlik Rusiyaya daşınan
məhsullarımız haqda açıqlama verdi**

yazısı səh.12-də

**Əməkdaşımız məşhur
İvanovka kəndinin
problemlərindən yazır**

yazısı səh.15-də

**"Qarabağ"ın uğuru
Qarabağın uğurudur**

yazısı səh.13-də

Tovuzda avtoqəzada 2 qardaş öldü

yazısı səh.2-də

Rusiya təlaş içərisindədir

ABŞ RUSİYANI ÇÖKDÜRMƏK ÜÇÜN NƏ QƏDƏR XƏRCLƏYƏ BİLƏR

NATO Rusiya sərhədlərində çevik qüvvələr yerləşdirəcək, yoxsa ...; "Şər imperiyası" yenidən dirçəlməyə can atır; ölkəmizdəki QHT repressiyaları ilə Rusiyanın hansı əlaqəsi var...

yazısı səh.8-də

"Məni həbs edə bilərlər" - Qubad İbadoğlu

"QHT işi"nin yeni sensasion tərəfləri üzə çıxır; iqtisadçı alim iki gün öncə prokurorluqda 6 saat dindirilib; "Heç bir şərtlə Müsavat başqanlığı namizədliyindən geri çəkilmək fikrim yoxdur"

yazısı səh. 8 və 9-da

**Ramiz
Mehdiyev KİV
rəhbərləri ilə
birgə müşavirə
keçirdi**

yazısı səh.9-da

**Novella Cəfəroğlu:
"Layihələrimiz
bağlanıb, çox pis
vəziyyətdəyik,
məvacib verə
bilmirik"**

yazısı səh.11-də

**AXCP
funksioneri
xuliqanlıq
itthamı ilə
saxlandı**

yazısı səh.2-də

30-31 avqust 2014

İlham Əliyevdən sərt Qarabağ bəyanatı

“Düşməne layiqli cavabın verilməsi Ermənistanda ciddi təşviş yaradıb”

Cəbhə xəttində gərginliyin başlamasından ikinci dəfə cəbhə bölgəsinə səfər edən prezident Ali Baş Komandan İlham Əliyevin bu gəlişi də sərt bəyanatları ilə yadda qaldı. Ölkə başçısı cəbhə xəttində Azərbaycan ordusunun layiqli cavabından qarşı tərəfin təşvişə düşdüyünü vurğulayıb.

ANS TV-nin məlumatına görə, Azərbaycan ərazi bütövlüyünü tezliklə bərpa edəcək. Prezident İlham Əliyev Beyləqanda ictimaiyyət nümayəndələri və gənclərlə görüşündə deyib ki, işğalçı dövlətin atəşkəsi pozması nəticəsində düşməne layiqli cavab verilməsi Ermənistanda ciddi təşviş yaradıb. Son hadisələr Ermənistandan əhalinin tərək etmək prosesini sürətləndirib.

Dövlət başçısı Dağlıq Qarabağ münaqişəsilə bağlı mövcud vəziyyətdən danışıqdan işğal olunmuş torpaqlarımızın tez bir zamanda azad ediləcəyindən əminliyini vurğulayıb. Azərbaycanın artan iqtisadi, hərbi və digər sahələrdə Ermənistanla müqayisəyə gəlməz gücü buna tam imkan verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sözlərinə görə, virtual cəhətdən biz güclüyük, üstünlük bütün sahələrdə özünü biruzə verir.

İyulun sonu avqustun əvvəlində qoşunların təmas xəttində yaranan gərginlikdən sonra bu Ali Baş Komandanın cəbhə bölgəsinə olan ikinci səfəridir. Bundan əvvəl Ağdamda ön cəbhədə olan dövlət başçısı hərbiçilərlə görüşmüş, Müdafiə Nazirliyinin yüksək rütbəli şəxslərinin iştirakı ilə operativ müşavirə keçirmişdi.

Bakıda Türkiyənin Zəfər bayramı qeyd edilib

Avqustun 29-da Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyində “Zəfər bayramı və Türk Silahlı Qüvvələri günü” münasibətilə rəsmi qəbul təşkil edilib. AzərTAC xəbər verir ki, qəbulda səfirliyin və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Azərbaycandakı hərbi atəşəliyinin əməkdaşları, dövlət və hökumət nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, iş adamları, xarici ölkələrin Bakıdakı səfirləri və media təmsilçiləri iştirak ediblər.

Rəsmi qəbul Azərbaycanın və Türkiyənin dövlət himnlərini səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri İsmayıl Alper Coşqun tarixə nəzər salaraq türk xalqının və Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Mustafa Kamal Atatürkün rəhbərliyi ilə 1922-ci il avqustun 30-da tarixi zəfər qazandığını bildirib. O qeyd edib ki, bu böyük zəfər türk millətinin sarsılmazlığını və iradəsinin nümunəsidir və bütün bunların nəticəsi olaraq bugünkü Türkiyə dövləti meydana gəlib.

Tədbirdə çıxış edən Türkiyənin Azərbaycandakı hərbi atəşəsi, briqada generalı Hasan Nevzat Taşdeler türk xalqının istiqalyyəti uğrunda apardığı şərəfli mübarizə yolundan danışib. Diqqətə çatdırıb ki, böyük öndər Mustafa Kamal Atatürkün “Yurdda sülh, cahanda sülh” prinsipini rəhbər tutan Türkiyə hərbiçiləri dünyanın müxtəlif bölgələrində sülhmeramı missiyanı yerinə yetirirlər. Türkiyə ordusu bundan sonra da dünyada sülhün bərqərar olması istiqamətində əzmlə mübarizə aparacaq. Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

“Elm” tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

AXCP funksioneri saxlanıldı

Seymur Həzi xuliqanlıqda ittiham olunur

Avqustun 29-da günorta saatlarında AXCP Rəyasət Heyətinin üzvü, “Azərbaycan saati” proqramının aparıcısı Seymur Həzi Abşeron rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən həbs edilib, bu barədə vəkil Elton Quliyevə xəbər verməyə imkan tapıb. O, Cinayət Məcəlləsinin 221.1 maddəsi (xuliqanlıq) ilə təqsirli bilinir.

Elton Quliyev musavat.com-a açıqlamasında AXCP üzvünün həbs edilmə ehtimalının daha yüksək olduğunu söyləyib: “Bu maddə irəli sürülsə, həbs olunma ehtimalı daha yüksəkdir”.

Vəkil axşam saatlarında polis idarəsindən çıxıb və musavat.com-a açıqlama verib: “Seymur Həzi evdən şəhərə gələrkən, Ceyranbatanda tanımadığı şəxs ona yaxınlaşıb, facebookda yazdığı mesajla nə üçün cavab vermədiyini soruşub. Ardınca cavab gözləmədən hücum edərək onu

vurub. Seymur özünü müdafiə etmək istəyib. Bu zaman onun əlinə plastik su qabı olub. Məcbur olaraq su qabını həmin adama tərəf atıb. Onu həbs edənələr guya onun şüşə butulka ilə bir adamın başına vurduğunu deyiblər. Hazırda istintaq işləri aparılır”.

Vəkil qeyd edib ki, Seymur

Həzi 221.3 maddəsi (silah və silah kimi istifadə olunan əşya təbiq etməklə xuliqanlıq) ilə şübhəli şəxs qismində saxlanılıb. Avqustun 30-da AXCP üzvünə qarşı ittiham elan edilərək, barəsində həbs-qətimkan tədbirinin seçilməsi gözlənilir.

□ Cavansir ABBASLI

Vəkillər bu gün həbsdəki hüquq müdafiəçiləri ilə görüşəcəklər

Həbsdə olan hüquq müdafiəçilərinin - Sülh və Demokratiya İnstitutunun rəhbəri Leyla Yunus, həyat yoldaşı Arif Yunus, hüquq müdafiəçisi İntiqam Əliyev və İnsan Haqları Klubunun sədri Rəsul Cəfərovun istintaqında yenilik yoxdur. Vəkil Anar Qasımlı və Fəridə Namazlı onların durumunun normal olduğunu və bu gün müvəkkilləri ilə görüşəcəklərini bildirdilər.

İntiqam Əliyevin vəkili Anar Qasımlının sözlərinə görə, onunla bağlı hazırda hər hansı yenilik yoxdur: “Onunla avqustun 30-da görüşəcəyəm. Görüşdən sonra daha ətraflı məlumatları sizə çatdıraram. Ailəsindən heç kimlə görüşmə icazə verilməyib. Ancaq yemək göndərilir”.

Atası haqqında məlumat verən İntiqam Əliyevin qızı Nərimin Kamil isə həftədə iki dəfə telefon əlaqəsi saxladığını və 3-4 dəqiqə danışa bildiklərini dedi: “Həm vəkilləri, həm də özü səhhətinin normal olduğunu deyir. Hələ ki, görüşmə bilməmişik. Həftədə iki dəfə 2-3 dəqiqə telefonla danışmağa icazə verirlər”.

Siyasi partiyaların və ictimai qurumların yaratdıqları müdafiə komitəsinin fəaliyyətinə gəlincə, Birləşmiş Hüquq Müdafiə Mərkəzinin sədri Mirmahmud Mirelioğlu bildirdi ki, siyasi məhbusların hüquqlarını müdafiəsi istiqamətində komitə rolunu oynayıq, bu istiqamətdə siyasi partiyaların işlərini əlaqələndiririk, vəkillərlə əlaqə saxlarıq, onlara dəstək veririk. Bizim işlərimiz qarşıdadır. Qarşıda məhkəmələr olacaq, bu məhkəmələrdə iştirak edəcəyik. Partiya liderlərinin siyasi məhbuslarla görüşünə gəlincə, Mirmahmud Mirelioğlu bildirdi ki, bu praktik olaraq mümkün deyil: “Azərbaycan reallıqlarına görə, bu mümkün deyil. Məndə olan məlumata görə, hətta bu insanların yaxınlarına da görüş üçün icazə verməyiblər. Bu məlumatı dəqiqləşdirib açıqlama da verəcəyəm. Hətta təşkilatın üzvlərinə də görüşmə icazə verməyiblər. Belə halda siyasi partiyaların görüşmə getməsi ümumiyyətlə mümkünsüzdür.”

□ Nərgiz LİFTİYEVA

Azərbaycanlı yazar mükafat aldı

Qırğız Respublikasının prezidenti Almazbek Atambəyov yazıçı-dramaturq Əmir Pəhləvanı ölkənin yüksək mükafatı sayılan “Aykol Manas” mükafatı ilə təltif edib. Mükafat bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində laureata təqdim olunub.

Əmir Pəhləvan (Hacıyev) 1959-cu ildə Şahbuzun Mahmudoba kəndində anadan olub. 1985-ci ildə Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsini bitirib. 1990-cı ildə Ümumittifaq Teatr Yaradıcılıq İstehsalat Birliyinin köməyi ilə “İlham” adlı mədəniyyət qəzeti təsis edib. 1995-ci ildə isə “Step” LTD kino şirkətini yaradıb. Şirkətdə istehsal olunan bədii və sənədli filmlərin hamısının ssenari müəllifi, bəzələrinin həm də rejissoru özüdür.

Əmir Pəhləvan Azərbaycan, Türkiyə, ABŞ və Almaniyada çapdan çıxan 10-dan çox kitabın müəllifidir.

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərəfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tiraajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası gündəlik

«Yeni Musavat» qəzetinə—0,40 man
və bundan əlavə 2000 adda yerli və xarici neşrlər.

- Abunə yazılmaq üçün etzağa getmək lazım deyil, Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22

Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur:
mobil: (050)-235-23-41

Türkiyənin yeni hökumətinin tərkibi açıqlandı

Türkiyənin yeni baş naziri Əhməd Davudoğlu ölkənin 62-ci hökumətinin tərkibini açıqlayıb. APA TV-nin məlumatına görə, kabineti açıqlamadan əvvəl Çankaya köşkünə gedən baş nazir burada prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanla təkbətək görüş keçirib. Daha sonra baş nazir media qarşısına keçərək kabinetdə yer alan nazirlərin adlarını açıqlayıb.

Yeni kabinetdə xarici işlər naziri vəzifəsinə Avropa Birliyi ilə münasibətlərdən məsul naziri Mövlud Çavuşoğlu təyin olunub. Çavuşoğlunu Avropa Birliyindən məsul nazir postunda Volkan Bozqır əvəzləyəcək. Yeni hökumətdə gömrük və ticarət naziri postuna Nureddin Canıklı təyin olunub.

Hökumətdə daha iki dəyişiklik olub. Ərdoğan hökumətində baş nazirin müavini olan Əmrullah İşler və Bəşir Atalay yeni kabinetdə yer almayıb. Davudoğlu hökumətində onları Yalçın Akdoğan və Numan Kurtulmuş əvəzləyəcək...

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Türkiyənin baş naziri Əhməd Davudoğluna zəng edib.

APA-nın Prezidentin mətbuat xidmətinə istinadən məlumatına görə, dövlət başçısı Əhməd Davudoğlunu Türkiyənin yeni baş naziri təyin edilməsi münasibətilə təbrik edib, ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Əhməd Davudoğlu təbrikə və diqqətə görə dövlət başçısına minnətdarlığını bildirib.

Telefon söhbəti zamanı prezident İlham Əliyev və baş nazir Əhməd Davudoğlu Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin bütün sahələrdə bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini ifadə ediblər.

Səfər Əbiyev “Bakıdayam” deyir

Azərbaycanın sabiq müdafiə naziri, general-polkovnik Səfər Əbiyevin ölkəni tərk etməsi haqda mövzu yenidən gündəmə gəlib. Bəzi KİV-lər eks-nazirin ölkəni tərk etdiyini iddia edirlər.

AzNews.az xəbər verir ki, modern.az saytı xəbəri dəqiqləşdirmək üçün Səfər Əbiyevin özü ilə əlaqə saxlayıb. Sabiq müdafiə naziri yayılan məlumatları təkzib edib.

“Bu cür xəbərləri ilk dəfə deyil yayırlar. Mən Bakıda, öz evimdəyəm”,-deyər eks-nazir qısaca olaraq bildirib.

Bakıda iki qadın kişini soydu

Bakıda soyğunçuluq hadisəsi baş verib. Yasamal rayonu Şərifzadə küçəsində Bakı şəhər sakini Elmir Şirinovun mağazaların birində pul xirdaladığını gören 2 qadın onun ardınca düşərək pul kisəsini oğurlayıb qaçıblar. Qadınların dalınca qacan Şirinov onlara cəza bilməyə də, yaxınlıqda olan Çevik Polis Alayının əməkdaşları onları yaxalayblar. Sumqayıt şəhər sakini Natiqə Baxıyeva və Bakı şəhər sakini Nərgiz Ağaməmmədova Yasamal RPI 29-cu polis bölməsinə təhvil veriliblər.

Ermənipərəst ölkələr hansılardır?

Azər RƏSİDOĞLU

Gələnlə uydurma "erməni soyqırımı"nın 100-ci ildönümüdür. Ermənilər 2015-ci ilə qədər bir çox ölkələrdə qondarma "soyqırımı"ni tanıtmaya çalışırlar. Növbəti il bir çox ölkələrdə "zavallı" erməni xalqının "əzabkeş" obrazını yaratmaq üçün bir sıra tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Roma Papası 2015-ci ildə erməni soyqırımı ilə bağlı xüsusi ayın keçirəcəyini bəyan edib.

Xatırladaq ki, indiyə qədər onlarla ölkə "erməni soyqırımı"ni tanıyıb. Uydurma iddiaları tanıyan ilk ölkə Uruqvay olub. 1965-ci ildə çıxarılan qanunla 24 Aprel günü "1915də "milli soyqırımı" məruz qalan "erməni şəhidlərini" anma günü" elan edilib. Sonra dəfələrlə bu qərar Uruqvay parlamenti tərəfindən təsdiq edilib.

Yunan Kipri 1982-ci ildə "soyqırım" iddialarını qəbul edib. İsveç parlamenti 12 mart 2010-cu ildə 1915-ci hadisələrini "soyqırımı" olaraq tanıyıb.

ABŞ-in 41 ştatı "erməni soyqırımı"nın olduğu qəbul edilib. Əsasız "soyqırım"ı tanıyan ştatlar bunlardır - Alyaska, Arizona, Arkanzas, Kaliforniya, Kolorado, Kentukki, Konnektikut, Delaver, Florida, Corciya, Cənub Karolina, Aydaho, İllinoys, Şimal Dakota, Şimal Karolina, Luiziana, Men, Merilend, Massaçusets, Miçigan, Minnesota, Missuri, Montana, Nebraska, Nevada, Nyu Hemsşir, Nyu Cersi, Nyu Mexiko, Nyu-York, Ohaio, Oklahoma, Oreqon, Pensilvaniya, Rod Aylend, Tennessi, Yuta, Vaşinqton, Vermont, Virciniya, Viskonsin.

Argentinada "erməni soyqırımı"ni tanıma qanunu 1985-ci ildə qəbul edilib. **Kanada** 1996-cı ildə "soyqırım"ı tanıdığını bildirib. **Yunanıstan** 1996-cı ildə ermənipərəst qanun qəbul edib.

Livanda yaşayan erməni lobbisinin gərgin səyləri nəticəsində 1997-ci ildə bu ölkə "soyqırım"ı tanıyıb.

Belçika 1998-ci ildə qondarma "erməni soyqırımı"ni tanıdığını bildirib.

İtaliya 2000-ci ildə ermənilərin "soyqırımı"na uğradığını qəbul edib. Vatikan İtaliya ilə eyni ildə, 2000-ci ildə əsassız iddianı tanıyıb.

Fransa 1998-ci ildə "erməni soyqırımı"ni tanıyıb. Fransada sözdə "erməni soyqırımı"ni rədd etmək cəna-yət sayılır.

İsveçrə 2003-cü ildə, Slovakiya 2004-cü ildə "erməni soyqırımı"ni tanıyıb. Elə həmin il Hollandiya uydurma iddiaları tanıyıb. Polşa, Almaniya, Venesuela və Litva 2005-ci ildə bu məsələdə ermənilərin tərəfini tutub. Çili isə 2007-ci ildə bu barədə qəbul edib.

Uels, Şotlandiya və Şimal İrlandiya ermənipərəst qanun qəbul ediblər.

Avropa Şurası, Avropa Parlamenti, BMT-nin Ayrı-seçkililiyin Önlənməsi və Azlıqların Qorunması Alt Komissiyası kimi təşkilatlar da "erməni soyqırımı"ni tanıyıblar.

Ermənilərin iddialarının 100 illiyi ərəfəsində Türkiyəyə beynəlxalq təzyiqlərin artacağını da ehtimal etmək mümkündür. Uydurma "erməni soyqırımı"nın 100 illiyi ərəfəsində başda ABŞ olmaqla xristian dünyası tərəfindən Türkiyəyə təzyiqlərin artacağı da ehtimal edilir.

Türkiyənin beynəlxalq təzyiqlər qarşısında Ermənistanla kompromislərə gedə biləcəyi ehtimalı qardaş ölkəni artıq bu gündən silkələyir.

Hətta qardaş ölkənin parçalanması məsələsi də gündəmə gələ bilər. Türkiyənin zəifləməsi avtomatik Azərbaycanın da mövqelərinə zərbələr vuracağı anlamına gəlir.

"Erməni soyqırımı" iddiaları yalnız Türkiyəyə qarşı deyil, eyni zamanda Azərbaycana qarşı düşünülmüş ssenarinin tərkib hissəsidir. Bu ehtimal Bakı və Ankaranı daha sıx əməkdaşlığa vadar edir...

Azərbaycanın Qubadlı rayonunun Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilməsinin 21 ili tamam olur. Qubadlı rayonu 31 avqust 1993-cü ildə ermənilər tərəfindən işğal edilib. İşğal ərəfəsində rayonun əhalisinin sayı 30 min nəfər olub.

Erməni təcavüzü zamanı Qubadlı 5 il müddətində 238 şəhid verib, 146 nəfər əlil olub. Şəhidlərdən Əliyər Əliyev, Vasili Əliyev, Aslan Atakişiyev, Ələkbər Məmmədov, Kəram Mirzəyev, Aqil Məmmədov, Bəylər Ağayev, Kazımağa Kərimov, Səfa Axundov Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adına layiq görülüb.

Hazırda 35 min 836 nəfərdən ibarət Qubadlı əhalisi respublikanın 42 rayonunda məcburi köçkün ömrü yaşayır.

Qubadlı rayonu 1930-cu ildə yaradılıb. ərazisi 802 kv.km-dir. 94 yaşayış məntəqəsi, o cümlədən, 1 şəhər və 93 kəndi var.

İşğala qədər Qubadlının iqtisadiyyatının əsasını taxılçılıq, heyvandarlıq, tütünçülük, baramaçılıq və üzümçülük təşkil edib. 2 üzümün ilkin emalı zavodu, 1 yağ-pendir zavodu, 1 asfalt zavodu, 1 inkubator-quşluq fabriki, 1 balıqçılıq vətəgəsi, 1 daş karxanası, 1 mermər sexi, Azərbaycan "Neftqazavtomat" təcrübə zavodunun filialı və s. fəaliyyət göstərmiş. Ümumiyyətlə, Qubadlı rayonunda 62 idarə və müəssisə olub.

Qubadlı rayonunda 61 ümumtəhsil məktəbi, o cümlədən, 33 orta, 16 səkkizillik, 12 ibtidai məktəb fəaliyyət göstərmiş.

Qubadlıda 180-ə qədər mədəni-maarif müəssisəsi olub. 84 kitabxana, 12 mədəniyyət evi və 44 klub, 7 avtoklub əhaliyə xidmət edib. Rayonda 2 uşaq-musiqi məktəbi

Qubadlının

İşğalından 21 il keçir

Azərbaycana 9 milli qəhrəman verən rayonu ermənilər talan edib

də fəaliyyət göstərib.

Ümumilikdə işğal nəticəsində rayonda olan 6988 yaşayış evi, 1080 kənd təsərrüfatı obyekt, 32 rabitə, 86 səhiyyə, 180 mədəniyyət, 6 sənaye müəssisələri, 650 km avtomobil yolları, 9 körpü, 2 su anbarı, 150 kilometr magistral su xətləri, 4830 km elektrik xətləri, 165 kilometr magistral qaz boru xətti, 146 idarə, müəssisə binaları, 18 dəyirman, 4 su nasos stansiyası, 120 ədəd elektrik yarımstansiyası və transformator dağıdılmış, 13365 hektar meşə sahəsi işğal altında qalıb.

Ermənilər 5 mindən çox nadir eksponat saxlanılan Qubadlı tarix-diyarşünaslıq muzeyini də talan ediblər. 4-cü əsrə aid "Gavur dərisi"ndeki ibadət-gah, 5-ci əsrə aid "Qalal" və "Göyqala" abidələri, 14-cü əsrdə tikilmiş "Dəmirçilər" Türbəsi, Hacı Bədəl körpüsü, Laləzar körpüsü, eləcə də Əyin, Yusifbəyli, Seytas, Qarağaclı, Xocamsaxlı kəndlərindəki digər tarixi abidələr hazırda işğal altındadır.

Dünən Qubadlı rayonunun işğalının 21-ci ildönümü ilə əlaqədar Sumqayıt şəhərində tədbir keçirilib. APA-nın məlumatına görə, tədbirdə baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov, Qubadlı rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Malik İsaqov, rayon ictimaiyyəti, idarə, müəssisə və təşkilatların nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları öncə Sumqayıt şəhərindəki Şəhidlər Xiyabanını ziyarət ediblər. Sonra tədbir Sumqayıt şəhərində yerləşən Olimpiya İdman Kompleksində davam etdirilib. Tədbirdə çıxış edən Qubadlı rayon İcra Hakimiyyətinin baş-

çısı M.İsaqov rayonun işğalı, məcburi köçkün həyatı yaşamağa məcbur olan rayon sakinlərinin sosial-iqtisadi problemlərinin həlli istiqamətində görülən işlərdən danışıb.

Qaçqın və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Əli Həsənov torpaqlarımızın işğalını daimi kədər içərisində yad etməyin düzgün olmadığını bildirib. Bu gün keçirilən tədbirin formatının fərqli olduğunu deyən Ə.Həsənov Qubadlının mədəni-tarixi abidələrindən danışıb. Onun sözlərinə görə, Qubadlı Azərbaycana Qaçaq Nəbi, Həcər, görkəmli ziyallıqlar, Valeh

Bərşadlı kimi general bəxş edib: "149 Milli Qəhrəmanın 9 nəfəri Qubadlı sakinidir. Bu, rayon əhalisinin düşmənlə kifayət qədər döyüşdüyünü göstərir".

Ə.Həsənov Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin düşmənin işğal olunmuş torpaqlarımızdan çıxaracağına əmin olduqlarını vurğulayıb: "Prezidentimiz mütləq buna nail olacaq. Dövlət başçısı Avropa Şurasında son çıxışında bütün Avropanın iç üzünü açdı. Bunu heç bir prezident edə bilməzdi".

Tədbir məktəblilərin paradi və idmançıların çıxışları ilə davam etdirilib. Milli Qəhrəman Əliyər Əliyev adına idman klubunun güleşçiləri öz məhərrət-lərini göstəriblər. Vətənpərvərlik mövzusunda şeirlər səsləndirilib.

□ ETİBAR

Deputatın polis rəisinə qarşı ittihamlarına DİN-dən cavab gəldi

Fərhad Qəribovun icra başçısı ilə də münasibəti korrupsiya bilər

Milli Məclisin üzvü Fərhad Qəribov deputatı olduğu Kürdəmir rayonundakı son duruma bağlı danışarkən, rayonun polis rəisinə qarşı ciddi ittihamlar səsləndirib. Deputat teleqraf.com-a müsahibəsində açıq mətnlə bəyan edib ki, rayon sakinləri polis rəisinin fəaliyyətindən narazıdırlar: "Narazılıq daha çox Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin rəisindəndir".

Deputat bunun səbəbləri haqda geniş danışmasa da, polis rəisinin vəzifəsinin öhdəsindən gələ bilmədiyini bəyan edib: "Rayonda narkomanıya güclənib. Mübarizə zəif gedir. Başqa narazılıqlar da var. Geniş danışmayacam. Bir neçə aydır ki, rayonda deyiləm. Rayona gedəndən sonra bu məsələ ilə daha yaxından maraqlanacam. Reislə görüşüb məsələləri yoluna qoymağa çalışacam."

Göründüyü kimi, deputat F.Qəribov rəisi açıq şəkildə vəzifəsinin öhdəsindən gələ bil-

məməkdə ittiham edib.

Qeyd edək ki, Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Oqtay Məmmədovdur. O, bu vəzifəyə keçən il təyin olunub və daha əvvəl Neqliyyatda Baş Polis İdarəsinin rəisinin müavini vəzifəsində çalışıb.

Daxili İşlər Nazirliyindən deputat Fərhad Qəribovun polis rəisinin fəaliyyəti ilə bağlı fikirlərinə münasibət bildirilib. **DİN-in mətbuat xidmətinin rəis müavini Ehsan Zahidov** bildirdi ki, Kürdəmirde istər narkomanıya ilə bağlı vəziy-

Fərhad Qəribov

yət, istərsə də bu bəla ilə mübarizə respublikamızın digər bölgələrindən fərqlənir: "Yeni ümumi problem var və ona qarşı da ümumi mübarizə aparılır. Kürdəmir Rayon Polis Şöbəsinin rəisi də peşəkar polis zabitlərimizdən biri olmaqla rayona rəis vəzifəsinə təyin olunduqdan sonra narkotiklərlə mübarizəni gücləndirib və deyərdim ki, müsbət

nəticələr də əldə olunub. Amma bununla belə, bu bəla ilə mübarizədə vətəndaşlarımız da, deputatlarımız da, mətbuatımız da, bir sözlə hamılıqla hüquq-mühafizə orqanlarına kömək etməliyik, dəstək olmalıyıq".

Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov isə lent.az-a açıqlamasında rayonun deputatının Kürdəmirde gənclər arasında narkomanıyanın geniş yayılması və polisin bununla mübarizə aparmaması fikrinə münasibət bildirib.

İcra başçısı deyib ki, bu fikrə münasibəti mənfidir və Fərhad Qəribovun hansı mənbəyə istinadən belə bir rəyə gəlməsi məlum deyil: "Düzü, bilmirəm deputat hansı mənbəyə istinadən belə bir fikir səsləndirib. Deyə bilərəm ki, rayon polis şöbəsi qeyd olunan problemlə bağlı fəaliyyətini həmişəki kimi davam etdirir və lazımı profilaktik tədbirlər görülür. Ümumiyyətlə millət vəkiliyinə bu fikrinə münasibətim mənfidir".

İcra başçısının rəisi müdafiə etməsindən sonra Fərhad Qəribovun onunla da münasibətlərinin korrupsiya gözlənilir.

□ E.SEYİDAĞA

Müsavət başqanlığına namizədlər...

Müsavət Partiyası başqanlığına namizədliyini rəsmi şəkildə hələlik bir nəfər - Tural Abbaslı irəli sürsə də iddiaçıların sayının 4 olduğu məlumdur. Ortaya əlavə iddiaçılar çıxmayaacağı halda Müsavat başqanı olmaq uğrunda mübarizə Arif Hacı, Qubad İbadoğlu, Tural Abbaslı və Səxavət Əlisov arasında gedəcək.

Ölkənin aparıcı müxalifət partiyası olan Müsavata bu dörd nəfərdən biri başqan seçiləcək. Bu baxımdan cəmiyyətin onların tərcümeyi-halı ilə tanış olmaq haqqı var.

Arif Hacı - Müsavat Partiyasının əsas fiqurlarından biridir. Onu Müsavatın ikinci yetkisi də saymaq olar. 1962-ci ildə Zaqatala rayonunun Yuxarı Tala kəndində anadan olub. Həmin kənddə orta məktəbi bitirib. Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsini qırmızı dip-

namizəd İsa Qəmbərin seçki qərarlarının rəhbəri olub. Ümumiyyətlə, Müsavatın işi-raq etdiyi bütün seçkilərdə seçki işinə rəhbərliyi Arif Hacı həyata keçirib. Müsavat həmin seçkilərin hamısında qalib gəlsə də seçki komissiyaları real nəticələri tanımayıb. A.Hacı 2006-cı ildən Müsavat Partiyası Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri, partiya yaranandan Divanın üzvüdür. Mitinglərin təşkilatçısı və iştirakçısı olduğu, siyasi fəaliyyətində barışmaz mövqe-

çap vərəqi həcmində elmi əsərin, 20-dək kitabın, monoqrafiyanın və dərs vəsaitinin müəllifidir. 15-dək kitabı və elmi əsərləri dünyanın 10-dan çox ölkəsində çap olunub. "Ekonomiks" qəzeti, "Ekspert" jurnalının baş redaktorudur. İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin rəhbəri, İctimai Birliklərin Mədən Sənayesində Şəffaflığın artırılması Koalisiyasının əlaqələndiricidir. 2008-ci ildə Ödədiyini Açıqla Beynəlxalq Koalisiyasının Strateji Məsləhət Qrupuna, 2009-cu ildə isə Qara Dəniz QHT Forumunun İdarə Heyətinə üzv seçilib. Q.İbadoğlunun Vikipediya da özünü haqqında yerləşdirdiyi məlumatlarda

1998-ci ildən Müsavat Partiyasının üzvüdür, bir neçə gün öncəyə qədər Müsavat başqanının müşaviri olub. Ailəlidir. Siyasi fəaliyyətinə görə özü və yaxınları təzyiqlərə məruz qalıb. İki dəfə qısa müddətli həbs olunub. 2010-cu il parlament seçkilərində AXC-Müsavət blokunun Şərurdan deputatlığına namizədi olub. Seçki kampaniyasından sonra doğulduğu ev dağıdılıb, qardaşına və yaxın qohumlarına ciddi xəsarət yetirilib.

Tural Abbaslı - 1982-ci ildə Bakıda anadan olub. 4 nömrəli Humanitar Əmək Gimnaziyasını bitirib. 2000-ci ildə Müstəqil Azərbaycan Universitetinin jurnalistika

Arif Hacı

Qubad İbadoğlu

Tural Abbaslı

Səxavət Əlisov

lomla bitirib. 1983-1988-ci illərdə Zaqatala rayon radiosunun redaktoru işləyib. 1990-1995-ci illərdə Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin deputatı olub. Azərbaycanın istiqlalçı deputatlarından, Azərbaycan milli Azadlıq Hərəkatının fəal iştirakçılarından biridir. 1992-1993-cü illərdə Elçibəy hakimiyyəti dövründə Azərbaycan Respublikasının Ərazi Hakimiyyət və İdarəetmə işləri üzrə Dövlət Müşaviri olub. Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin yaradılmasında fəal iştirak edib, 1991-1992-ci illərdə AXC Ali Məclisinin sədri olub. Müxtəlif dövrlərdə ərazilərimizin işğalçılardan müdafiəsi, Qarabağın işğaldan azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. 1992-ci ildə Müsavat Partiyasının Bərpa Mərkəzinin üzvü olub. Müxtəlif dövrlərdə Müsavat Partiyası başqanının təşkilatı məsələlər üzrə müavini işləyib. 2000-ci ilin parlament seçkilərində Müsavat Partiyasının, 2003-cü ilin prezident seçkilərində prezidentliyə

İsa Qəmbərin kürsüsündə əyləşmək istəyənlərin tərcümeyi-halı nə deyir?

yinə görə iki dəfə uzun müddətə, dəfələrlə müxtəlif müddətlərə həbs olunub. Ailəlidir. **Qubad İbadoğlu** - 1971-ci ildə Füzuli rayonunda anadan olub. Orta məktəbi Bakıda, fizika-riyaziyyat təmayüllü 1 sayılı internat məktəbdə bitirib. 1987-ci ildə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutuna qəbul olunub. İqtisad elmləri namizədidir. 1999-2000-ci illərdə Varşavada Ali İqtisad Məktəbində, 2004-2005-ci illərdə Budapeştdə Mərkəzi Avropa Universitetində tədqiqatlar aparıb. 2008/2009-cü tədris ilində ABŞ-ın Kanzas və Şimali Karolina Universitetlərində ixtisasartırma kursları keçib və elmi tədqiqatla məşğul olub. Hazırda Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin "İqtisadi təhlil" kafedrasında dosent vəzifəsində çalışır. 53 adda və 175

Müsavət Partiyasının üzvü belə olduğu haqda heç bir informasiya yoxdur. Bildirək ki, Q.İbadoğlu 1995-ci ildən Müsavat Partiyasının üzvüdür. Müsavatın iqtisadiyyat komissiyasının sədri olub. Hazırda Məclis və Divan üzvüdür. Ailəlidir.

Səxavət Əlisov - 1957-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Şərur rayonunun Püryan kəndində anadan olub. Həmin kənddə orta məktəbi, 1981-ci ildə Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetini bitirib. Ali məktəbi bitirdikdən sonra əmək fəaliyyətinə Sumqayıt şəhərində başlayıb. 1996-cı ilədək Sumqayıtda müxtəlif tibb müəssisələrində həkim, baş həkim vəzifələrində işləyib. 2000-ci ildən Bakıda yaşayır, bir sıra özəl tibb müəssisələrində həkim kimi fəaliyyət göstərib.

fakültəsinə qəbul edilib. 2003-cü ildə bitirib. 2009-cu ildə Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində Magistratura pilləsinə daxil olub. 2011-ci ildə İctimai Palatanın 2 aprel mitinqdə uzun müddətə həbs olunduqdan sonra magistraturadan xaric edilib. Siyasi fəaliyyətə 2000-ci ildə başlayıb. 18 yaş tamam olan gün Müsavat Partiyasına üzv olub. 2001-ci ildə Müsavatın Səbael rayon təşkilatında özək sədri seçilib. 2007-ci ildə Müsavat Partiyasının Gənclər Təşkilatının sədri seçilib. Gənclər Təşkilatının sədri olduğu dövrdə aktivliyi ilə seçilib, dəfələrlə kütləvi aksiyalarda iştirakına görə müxtəlif müddətlərə həbs olunub. 2013-cü ildə yaş məhdudiyətinə görə Gənclər Təşkilatının sədri postundan gedib. Müsavatın Məclis və Divan üzvüdür. Səxavət Əlisovdur.

Bu dörd nəfərin tərcümeyi-halına "Müsavət Partiyasının başqanı" yazmaq isə Müsavatın qurultay nümayəndələrinin öhdəsinə düşür.

□ Etibar SEYİDAĞA

"Uğurlar olsun, Qurban!"

İsa Qəmbər "Qarabağ" komandasını və Qurban Qurbanovu qələbə münasibətilə təbrik etdi

Müsavət başqanı İsa Qəmbər "Qarabağ" komandasını və onun baş məşqçisi Qurban Qurbanovu qələbə münasibətilə təbrik edib. "Qafqazinfo" xəbər verir ki, o, bu barədə facebook hesabında yazıb:

"Qarabağ" komandası Avropa Liqasının qrup mərhələsinə keçdi. Bu münasibətlə bütün xalqımızı, futbol azarkeşlərini, "Qarabağ"ın bütün heyətini və ilk növbədə bu uğurun məmuru Qurban Qurbanovu təbrik edirəm! Qurban Qurbanov və futbolçularımız istedad, peşəkarlıq, fədakarlıq və əzm göstərərək qələbəyə ehtiyacı olan xalqımıza yaxşı bir uğur yaşatdılar. İnanıram ki, bu uğurların davamı gələcək. Həm futbol meydanında, həm də digər mübarizə meydanlarında.

Bir futbol ili boyu "Qarabağ" Avropa səviyyəli yarışlarda iştirak edəcək, Qarabağ adı, problemi, ağrısı Azərbaycan adından Avropaya, dünyaya təqdim olunacaq. Mən inanıram ki, bu, istər torpaqlarımızın azad edilməsi yolunda, istərsə də ölkəmizin Avropaya inteqrasiyası yolunda bir addım olacaq. Və addımların davamı gələcək! Uğurlar olsun, Qarabağ! Uğurlar olsun, Qurban!"

"İsa Qəmbərə başqandan üstün status verilməsi təklifi ilə razı deyiləm"

Tural Abbaslı: "İsa bəy yenidən başqan olmaq istəsə ona səs verərəm, amma xüsusi səlahiyyət verərək mövcud başqanın səlahiyyətlərinin şübhə altına alınmasının əleyhinəyəm"

Xəbər verdiyimiz kimi, Müsavat Divanının üzvü Nüşabə Sadıqlı partiyanın VIII qurultayında İsa Qəmbərə başqandan da üstün status verilməsi təklifi ilə çıxış edib. Həmin təklifdə İsa Qəmbərə partiyanın işinə müdaxilə edə bilmək səlahiyyətinin verilməsi nəzərdə tutulur.

Müsavət başqanlığına namizədliyi qeydə alınan hələlik yeganə namizəd Tural Abbaslı təklifi irəli sürənlərin fikrinə hörmətlə yanaşdığını, lakin yeni seçiləcək başqanın səlahiyyətlərini şübhə altına almağın zərərli ola biləcəyini bildirdi: "İsa bəy dəfələrlə bildirib ki, onun təsis olunacaq hər hansı statusa ehtiyacı yoxdur. Düşünürəm ki, İsa Qəmbərin şəxsi siyasi nüfuzu kifayət qədərdir. İstənilən vaxtda məsələlərə müdaxilə etmək iqtidarındadır. Mən inanmıram ki, hansısa müsavətçi İsa Qəmbər bir postda təmsil olunmasa, onu qəbul etməsin. Bu təklifi praktiki cəhətdən müzakirə etsək, burada nüfuz parçalanmasının şahidi ola bilərik. Belə ki, qurultay keçirilir, yeni başqan seçilir, bundan əlavə də başqanın səlahiyyətlərindən üstün post yaradılır. Dolayısı ilə başqanın hüquqi olaraq idarəetmə səlahiyyətləri azalır. Bu da gələcəkdə partiya ikitirəliyin, fikir ayrılığının yaranmasına səbəb ola bilər. Nüfuzsuz bir başqanın da hansısa məsələlərdə uğur əldə etməsi mümkün deyil. Odur ki, partiyanın bir başqanı olar və onu da qurultay seçər. Əgər İsa bəy yenidən başqan olmaq istəsə, biz qurultayda bu təklifi səsəndirə bilərik. Nizamnaməyə dəyişiklik edərək. Mən özüm İsa bəyin yenidən başqan seçilməsinə səs verə bilərəm. Amma xüsusi səlahiyyət verərək mövcud başqanın səlahiyyətlərini şübhə altına alınmasının tərəfdarı deyiləm".

□ E.SEYİDAĞA

**Bəs necə olur,
anus dəliyində 3 qram
həşişi tutursunuz?**

Xalid KAZIMLI

Nə qədər çabalasalar da, xeyri yoxdur. Gürcüstanda tutulan, Azərbaycandan keçirildiyi əsla şübhə doğurmayan 2970 kilo maye heroin o qədər böyük narkotik partiyasıdır ki, bunu ört-basdır etmək mümkün deyil.

Əlbəttə, bu narkotik partiyası Azərbaycanda tutulsaydı da ört-basdır edilmezdi, amma bu o zaman baş verə bilərdi ki, mal azərbaycanlı narkobaronlardan birinə məxsus olmasın və ya onun ölkədən-ölkəyə tranzitində azərbaycanlı məmurular rol oynamasın.

Fakt isə göz önündədir: "Əsrin tranziti" adlandırılan biləcək narkotik partiyası Azərbaycanda iki gömrük-keçid məntəqəsindən keçib (birindən daxil olub, o birindən çıxarılib), başqa ölkədə tutulubsa, bu, avtomatik o anlama gəlir ki, yüksək rütbəli və vəzifəli gömrük məmurularının burada ciddi rolu var.

Əslində, malın azərbaycanlı narkobaronu məxsus olması üzərində də ciddi şübhələr var, amma hələ gömrükdə törədilmiş cinayəti (bu boyda səhlənkarlıq ola bilməz) bir kimsənin boynuna qoymaq olursa, narkobaronu heç yaxın getmək mümkün deyil. Bundan ötrü regionda beynəlxalq istintaq qrupu fəaliyyət göstərməlidir.

İndi xəbərlər gəlib ki, Astara gömrük-keçid məntəqəsində bir qrup gömrükçünü postlarından götürüblər. Guya ki, 2970 kiloqram heroinin ölkəyə daxil olmasına görə onlar səhlənkarlıq ediblər və bu səbəbdən cəzalandırılıblar.

Belə şey ola bilməz. Adı, sırası gömrükçülər bu böyük-lükdə narkotik partiyasının ölkəyə daxil olmasından heç vaxt xəbərsiz ola və bu qədər mal üçün məsuliyyəti öz üzərlərinə götürə bilməzlər. Çünki hər girişin bir çıxışı da var. Bu mal ölkəyə girəndə tutulmadısa, çıxanda tutula bilər. Astara gömrükçüləri bunu bilməyib bilməzdilər.

Demək, bütün bu əməliyyat Astara və Qazax gömrük-keçid məntəqəsinə eyni dərəcədə nüfuzu işləyən bir və ya bir neçə adamın iradəsi ilə baş verib.

Amma baxaq, görək, Gürcüstan sərhədindəki gömrük-keçid məntəqəsinin adını çəkən varmı? Yoxdur. Onlar daha çox yerli camaata zülm etdiklərinə görə tanınırlar. Burada "Nəhrəmli Kənan" adıyla tanınan gömrük zabitanın bacarıqlığı altında fəaliyyət göstərən gömrükçülər sərhədanı rayonlarda yaşayan insanların sərhədin bu tayına bir kanistr gürcü çaxırı keçirməsini engəlləyirlər, amma yüzlərlə kanistrə doldurulmuş maye heroini görmürlər?

Buna kimi inandırmaq olar? Təbii ki, heç kimi. Nağıl danışmağın, əfsanə uydurmağın xeyri yoxdur.

Bu baxımdan əgər Astaradakı gömrükçülər məhz bu heroin partiyasına görə işdən qovulublarsa, Qazaxdakı gömrükçülər də ən azı işdən qovulmalıydı. Düzünə qalsa, onların hamısı kütləvi şəkildə həbs edilərək, istintaqa cəlb edilməli idi.

Bundan daha ötəsi də var. Bu kimi halların baş verdiyi təqdirdə istənilən demokratik dövlətdə, qanunların aliliyyətinə riayət olunan ölkədə başda gömrük naziri olmaqla bütün gömrük yetkililəri istefaya göndərilməli və nazirlik (komitə) yenidən formalaşdırılardı. Qalmaqalın, biabırılığın miqyası bu dərəcədə böyükdür. Söhbət dünyanın ən qətiyyətli şəkildə mühakimə etdiyi böyük bir cinayətdən gəlir.

Bunun əvəzində 4-5 sırası gömrükçünü cəzalandırmaq qalmaqalı yat-yut etmək mümkün deyil.

Bundan başqa, 3 tona yaxın narkotik maddənin ələ keçirilməsindən sonra xüsusilə də Astara gömrük-keçid məntəqəsində insanların üzərindən 5-6, bəzən isə 50-100 narkotik maddə tapmağı intensivləşdirilib. Gömrükçülər bu yolla sübut etmək istəyirlər ki, guya postlarında çox ayaq-sayıqdırlar. Amma bu kimi faktların özü də onların əleyhinə yönəlir. İnsanlarda haqlı olaraq sual yaranır ki, 3 qram həşişi qaçaqmalçının anus dəliyindən tapıb çıxara bilərsiniz, bəs 3 ton heroini necə buraxmışsınız.

Bir sözlə, gömrükdə mühüm islahatlar aparmağın vaxtı çoxdan çatıb, hətta xeyli ötüb, ləngiyib. Nəhayət, bu dövlət qurumunda bir kənddə doğulan yüzlərlə insanın işləməsi faktına da son qoyulmalıdır, gömrük-keçid məntəqələrinin narkotik vasitələrin daşınması yolunda atdığımız duracağı rolu oynamasına da. Gömrük mafiyası dağıdılmalıdır.

ABŞ Rusiyanı çökdürmək üçün nə qədər xərcləyə bilər?

Bəlkə də ciddi heç nə baş verməyəcək. Bəlkə də NATO üzvləri uçan boşqablardan, yad planetlilərdən danışacaq və evlərinə dağılısacaqlar. Amma Rusiya təlaş içindədir. Bu ölkədə fikirləşirlər ki, görün NATO Ukraynaya, Moldovaya və Gürcüstana hansı statusu verəcək? Burada hələ də təlaş içindədirlər ki, NATO Rusiya sərhədlərində çevik qüvvələr yerləşdirəcək, yoxsa bu da bir söz-söhbətdir?

Bəli, Rusiya təlaş içindədir, sentyabrın 4-5-də Uelsdə toplaşacaq NATO bosları isə çox danışmağı sevmirlər. Hələlik yalnız çevik qüvvələrlə bağlı nə sə deyilir. NATO rəhbərləri bu qüvvələrin yerləşdirilməsini onunla əsaslandırır ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra Rusiya ilk dövlət oldu ki, başqa bir dövlətin ərazisini zorla özünə birləşdirdi...

Üç ölkəyə veriləcək statusa gəldikdə isə belə bildirirlər ki, Moldova, Ukrayna və Gürcüstanla "Gücləndirilmiş əməkdaşlıq" sazişi imzalanacaq.

Halbuki bir az əvvəl deyirdilər ki, bu üç ölkəyə tam üzvlük yolunda sonuncu mərhələ olan "Üzvlük planı" təqdim ediləcək...

Düzdür, soyuq müharibə bitəndən sonra ilk dəfədir ki, NATO yenidən Rusiyaya əsl rəqib kimi qiymətləndirməyə başlayıb...

Bunu da irəliyə doğru böyük addım hesab etmək olar. Ən azı ona görə ki, bəlkə bu yolla canımız pseudo-təhlükələrdən qurtula.

Amma burada bir nüans da var. Rusiya tək hərbi vahid kimi qiymətləndirilməməlidir. Soyuq müharibə dövründə insan haqları və demokratiya məsələləri SSRİ-ni içəridən sarsıtmaq üçün çox mühüm əlet oldu. Bunu etiraf etmək lazımdır.

Rusiya təlaş içindədir...

NATO Rusiya sərhədlərində çevik qüvvələr yerləşdirəcək, yoxsa bu da bir söz-söhbətdir?; "Şər imperiyası" yenidən dirçəlməyə can atır; ölkəmizdəki QHT repressiyaları ilə Rusiyanın hansı əlaqəsi var...

İndi də məsələ açıq qoyulmalıdır: NATO, ilk növbədə də ABŞ Rusiyanı diz çökdürmək üçün nə qədər xərcləyə bilər? Bəli, sual belə qoyulmalıdır. Bu gün Rusiya NATO-nu, NATO da Rusiyayı özünün əsas rəqibi hesab edir.

Amma Qərbdə bir tərəddüd var. Onlar hələ klassik mənada soyuq müharibə terminini işləməkdən çəkinirlər...

Qədim Çin filosofları isə deyirdi ki, hər şeyi öz adı adlandırın, onda bir çox məsələlər sadələşəcək. İndi isə Qərb diplomatik manevlər edir. Halbuki bir məsələ çoxdan aydındır. O da budur ki, "şər imperiyası" yenidən dirçəlməyə can atır.

Bəli, Qərbdə də Rusiya ordusundakı yeni keyfiyyət dəyişikliyi - çeviklik ciddi şəkildə qiymətləndirilir.

Orada da etiraf etməyə başlayıblar ki, Rusiya ordusu çox mobilləşib, onlar hətta hərbi təlimləri dərhal hansısa dövlətə qarşı əməliyyata çevirə bilərlər...

Qərək, təhlükə realdır. Demək olmaz ki, NATO bunu heç görmür. Yox, Blok bu ölkə ilə bütün əlaqələri kəsib. İndi isə vurğuları düzgün qoymağın vaxtıdır. Hər dövrün öz məntiqi var.

Bəziləri deyir ki, Rusiya hal-hazırda global və fərqli ideyanın daşıyıcı deyil, daha kommunizm təhlükəsi yoxdur. Bəlkə də. Amma bu ölkədə SSRİ-ni bərpa etmək haqqında açıq və ciddi mətnlə danışmaqdan belə çəkinirlər. Məgər bunun özü global və fərqli ideya deyilmə?

ABŞ İraq kampaniyasına təxminən bir trilyon dollar xərclədi.

Demək olar ki, bu pullar havaya sovruldu. İndisə gündəlikdə İraqdan da ciddi bir problem var və o, etiraf olunmalıdır. Bu günün də sualı budur ki, ABŞ Rusiyanı diz çökdürmək üçün nə qədər xərcləyə bilər?

İraqdan fərqli olaraq bu pullar havaya sovrulmayacaq. Açıqını etiraf edək ki, Avropa ilə assosiasiya sazişi həm də bazarlar uğrunda rəqəbətdir. Bu rəqəbət hansısa ölkələrə iqtisadi dividend, digərlərinə isə, əksinə, iqtisadi tənzümlə və böhran gətirəcək.

Rusiyada bunu daha yaxşı dərk edirlər. Bu ölkə hətta Ukraynaya pul xərcləmək də istəyirdi-təxminən 15 milyard avro təklif edirdilər. Ukrayna Avropa-nı seçdi. Bu seçim Avropada öz

adekvat cavabını tapmalıdır. Bəli, Ukraynaya hər cür siyasi dəstək göstərilir. Amma bu, çox azdır...

Maraqlıdır ki, ümumi situasiyanı bir qədər uzaqda - Azərbaycanda daha ciddi qiymətləndirirlər. Güman edirik ki, ölkədə QHT-lərə qarşı başlanan total hücum təsadüfi deyil. Bir az əvvəldə qeyd etdik ki, bir vaxt QHT-lər, hüquq-müdafie təşkilatları və demokratiya qurumları SSRİ-dəki rejimi içəridən çökdürmək üçün mühüm instrument oldu...

Demirik ki, soyuq müharibə yüzə-yüz başlayacaq. Amma Azərbaycanda hakimiyyət özünü bütün təhlükələrdən, hətta bu gün üçün mübahisəli görünən təhlükələrdən belə qorumağı sevir...

□ Hüseyinbəli SƏLİMOV

Türkiyə ilə birgə Rusiya təhlükəsinə qarşı

Ukraynadakı proseslər Azərbaycanı qardaş ölkə ilə hərbi əməkdaşlığı tezliklə ən yüksək səviyyəyə qaldırmağı zəruri edir; Ankaranın quru bir bəyanatı Kremldəki qaynar başları soyuda bilərdi...

Rusiyanın beynəlxalq rəyə məhəl qoymadan Ukraynaya qarşı açıq hərbi müdaxiləyə hazırlaşması, əslində çoxdan Ukraynanın içində olması sövq-təbii başqa postsovet ölkələrini də qayğılandırır. Çünki məntiqliq qonşuluqda yağındısa, görək son öz təhlükəsizliyinə qeydinə daha ciddi qalasan.

Azərbaycan isə Ukraynaya coğrafi baxımdan yaxın olmasa da, tale oxşarlığı və geosiyaset müstəvisində ona bəlkə də ən yaxın, qonşu dövlətdir. Təsadüfi deyil ki, əksər analitiklər Ukrayna məsələsindən sonra Kremlin ilk növbədə Azərbaycanla "məşğul olacağını" təxmin edirlər.

Moskvanın Azərbaycandan əsas istəyi və bu istəyə Bakının olumlu cavab verə bilməyəcəyi də ki, bəlli. Belə olan surətdə imperiya ideallarından əl çəkməyən Putinin Azərbaycanın başını tu-marlamayacağı, ondan qəti seçim tələb edəcəyi günün uzaqda olmadığı şəksizdir. Üstəlik, Allah eləməmiş, bu tələb Kremlin Ukrayna böhranından uğurlu çıxması fonunda ediləcəksə.

Odur ki, hər iki variant üzrə nə qədər gec deyil, rəsmi Bakının kontur-təhlükəsizlik tədbirləri hazırlaması qaçılmaz görünür. Bu tədbirlər əlbəttə ki, qardaş və qonşu, güclü NATO ölkəsi kimi Türkiyəsiz reallaşa bilməz. Ukraynadakı proseslər heç vaxt ol-

madığı qədər Azərbaycanın qardaş ölkə ilə hərbi əməkdaşlığını ən yüksək səviyyəyə qaldırmağı dikta edir. Yanılmırıqsa, Azərbaycanın Hərbi Doktrinasında da önəm məhz Türkiyəyə verilib. Başqa cür ola bilərm?

Mələsəf, iki qardaş ölkə arasında hərbi-strateji sahədə əməkdaşlıq, ikitərəfli əlaqələr tutacaq ki, Rusiya-Ermənistan səviyyəsində olduğu həcmdə deyil.

Hələ də Azərbaycanla Türkiyə arasında ən yüksək səviyyədə hərbi əməkdaşlıq və qarşılıqlı hərbi yardım haqda müqavilə imzalanmayıb. Halbuki, buna mane ola biləcək xarici qüvvə və faktorlar demək olar, qalmayıb. Əksinə, Rusiyanın Ukraynaya təcə-

vüzü olan-qalan maneələri də ortadan qaldırıb.

Misal üçün, hərbi əməkdaşlığa engel qismində göstərilən Türkiyənin NATO üzvü olması faktorı kimi. Bu gün əgər NATO-nu özü alyans üzvü olmayan Ukraynaya hansısa formada yardım eləməyi götür-qoy edirsə, Türkiyə özünün din-dil qardaşına niyə də eləməsin ki?

Doğrudur, son aylar bu yöndə müəyyən hərəkətlik müşahidə edilir. Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan müdafie nazirlərinin milli təhlükəsizliyin qorunması ilə bağlı başlanan üçtərəfli görüşlər bu qəbildəndir. Ancaq hələ ki, söhbət real işlərdən daha çox, niyyət xarakterli bəyanatlardan

gedir.

O da faktdır ki, qardaş Türkiyənin hərbi quruculuq və təhlükəsizlik sahəsində təcrübəsindən 2017-ci ilədək tam olaraq peşəkard orduya keçəcək qonşu Gürcüstan qat-qat effektiv və səmərəli istifadə edir. Bəs, Azərbaycan niyə tərənəm? Demirik ki, bu istiqamətdə heç nə edilmir. Ancaq görülən işlərin iki ölkənin qarşılıqlı əməkdaşlıq potensialından aşağı həcmdə olması da faktdır. Zaman isə gözləmir.

Strateji xarakterli müqavilənin imzalanması öz yerində, Azərbaycanın imkanı var ki, misal üçün, zirehli texnika, qırıcı təyyarələrin istehsalına başlamaq istəyən qardaş ölkəyə ən azı, maliyyə (sərmayə) yardımı ələsin, Türkiyə isə NATO təhsilli hərbi kadrlarımızın hazırlanmasına dəstəkcə olsun.

Türkiyə eyni zamanda bu qəliz, havası barıt qoxusu verən zamanda bəyanat verə bilər ki, Azərbaycana təcavüz edən qarşısında Türkiyəni görəcək. Yaxud Ankara Naxçıvanla bağlı Qars müqaviləsini xatırlada bilər. Belə bir quru bəyanat Kremldəki qaynar başları xeyli dərəcədə soyudardı.

Ən önəmli odur ki, bu, regionda Türkiyə-Azərbaycan birliyinə sarsılmazlığını nümayiş etdirib, bu amillə hesablaşılmaq imperativi yaradardı. Unutmaq ki, iki qardaş ölkəni bir-birindən aralayıb ayrı-ayrılıqda zəiflətmək, daha asan idarə edilən vəziyyətə gətirməklə bağlı məkrli qüvvələrin planları mövcuddur. Həm də çoxdan...

□ Z. SƏFƏROĞLU

Gözləyə-gözləyə “gözümüzün kökü saraldı”. Bəzi siyasilərin və politoloqların verdiyi proqnozların özünü doğrultmadığı bir daha özünü göstərdi. 2005-ci ilin narncı inqilablar dövründən ümidimizi gah Ukraynaya, gah Gürcüstana, sonrakı dövrlərdə isə “ərəb baharı”na və nəhayət, son olaraq Ukraynada Maydan hadisələrinə bağladığımız. Bəzi siyasilər hər dəfəsində “bundan sonra növbə bizimdir” deyərək seçkilərinin inandırmağa çalışdılar və buna müəyyən müddətə nail oldular da.

duğunu deməyə əsas verir. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi baş verən hadisələr Azərbaycana təsirsiz ötürülmür və hakimiyyət gələn təhlükələri və öz hakimiyyətini qorumaq üçün müxtəlif addımlar atmağa məcbur olur. Bu atılan addımlarla, balans və güzəştli siyasətlə haraya qədər gedəcəyini isə gələcək gös-

edən, beynəlxalq təşkilatların təzyiqlərinə səbəb olan İlqar Məmmədov və Tofiq Yaqublunun həbsi idisə, sonradan hakimiyyət bir-birini arxa plana keçirəcək qalmaqallı həbslər həyata keçirdi və QHT-lərə basqılar edərək onları sıradan çıxarmağa nail ola bildi. Leyla Yunusun həbsi zamanı cəbhə xəttində baş

Təbrik

Avqustun 29-da Ümid Partiyası Gəncə Şəhər Şöbəsinin qocaman üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru İmanlı Nəriman Məmməd oğlunun 75 yaşı tamam olur. Ümid Partiyasının sədri, millət vəkili İqbal Ağazadə Nəriman müəllimi yubiley münasibətilə təbrik edib.

Təbrikdə deyilir:

- Hörmətli Nəriman müəllim!

Sizi 75 illik yubiley münasibətilə ürəkdən təbrik edir, can sağlığı, uzun ömür, şəxsi və elmi işlərinizdə müvəffəqiyyətlər arzulaıram.

Siz Azərbaycan Milli Azadlıq Hərəkatında yaxından iştirak etmiş, ömrünün böyük hissəsini Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü, demokratikləşməsi uğrunda mübarizəyə həsr etmişsiniz. Eyni zamanda bir ziyalı, elm adamı kimi Azərbaycan elminə böyük töhfə vermiş şəxslərdən birisiniz. Çoxlu sayda monoqrafiaların və elmi məqalələrin müəllifisiniz. 2004-ci ildən etibarən Ümid Partiyasının Gəncə Şəhər Şöbəsinin fəal üzvü olaraq yorulmadan, usandımadan Azərbaycanın demokratikləşməsi və ərazi bütövlüyü uğrunda prinsipial və ardıcıl mübarizənizi davam etdirirsiniz. Siz həm də gözəl insan, etibarlı dost və əsil ziyalı kimi Ümid kollektivinin hörmətini qazanmışsınız.

Bir daha sizi şəxsən öz adımdan və Ümid Partiyası adından yubiley münasibətilə təbrik edir, uzun ömür, can sağlığı, siyasi fəaliyyətinizdə və elmi yaradıcılığınızda müvəffəqiyyətlər, Azərbaycanın demokratikləşməsi naminə apardığınız yorulmaz mübarizədə uğurlar arzulaıram.

Təbrik edirik!

İqbal Ağazadə

Ümid Partiyasının sədri,
Millət vəkili

İtirən tərəf hər birimiz ola bilərik

Bu həbsləri həyata keçirməklə hakimiyyət Azərbaycanda gələcəkdə baş verə biləcək “Maydan” hərəkatının qarşısını almağı planlaşdırır

Suriyada baş verən hadisələr üç ildən artıqdır davam edir və sonucun necə olacağı və nə zaman bitəcəyi belə bilinmir. Bütün dünyanın nəzər-diqqətinin Suriyada olduğu bir müddətdə ötən ilin noyabrında Ukraynada baş verən hadisələr sanki Suriyada baş verənləri arxa plana keçirdi və nəzər diqqəti burada baş verənlərə çəkdi. Eləcə də İraqda baş verən hadisələr - İŞİD-in ortaya çıxması və törətdikləri müəyyən qədər beynəlxalq aləmin nəzərlərini bu bölgəyə çəkərsə də Rusiyanın Ukraynaya rəsmən qoşun yeritməsi, əksinə diqqəti əsasən bu istiqamətə yönəltdi; İŞİD məsələsini müəyyən qədər arxa plana keçirmiş oldu. Bu faktlar onu göstərir ki, baş verən hadisələr

verənlər bu həbsdən beynəlxalq diqqəti müəyyən qədər yayındırsa da, digər həbslər - İntiqam Əliyevin qalmaqallı həbsi, RATİ-də, MHİ-də axtarışların aparılması və bu təşkilatların qapılması medianın və beynəlxalq təşkilatların diqqətini çəkdi. Naxçıvanda hüquq müdafiəçisi İlqar Nəsimovun vəhşicəsinə döyülməsi isə daha çox səs-küy yaradaraq həftə ərzində ən çox qalmaqallı məsələyə çevrildi. Qeyd etdiyimiz kimi, daha çox diqqət çəkən və qınanan bir mövzu oldu. Bu həbsləri həyata keçirməklə - hakimiyyət Qərblə yaxından təmasda ola biləcək qüvvələri sıradan çıxarmaqla özünün birbaşa və alternativsiz təmas qurmasına şərait yaradır, Azərbaycanda gələcəkdə baş verə biləcək “Maydan hərəkatı”nın qarşısını almağı, siyasi həbsləri daha çox alver vasitəsinə çevirməyi planlaşdırır. Amma bu həbslər heç də Azərbaycan üçün real təhlükənin qarşısını almır. Çünki real təhlükə şimal qonşumuzdandır və yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi son hadisələrdən sonra Azərbaycanın müstəqilliyinə və suverenliyinə real təhlükə yaranır. Nəzərə

heç də nəzarətdən kənar da baş vermir və idarə olunandır. Bu səbəbdən sabah hansı regionda hansı hadisələrin cərəyan edəcəyini proqnozlaşdırmaq çox çətindir. Regionda və yaxın Şərqdə baş verənlər heç də Azərbaycana təsirsiz ötürülmür. Rusiyanın Ukraynaya qoşun yeritməsi region ölkələri, eləcə də Azərbaycan üçün bir kritik dönəmə gətirib çıxara bilər. Azərbaycanın suve-

renliyi və müstəqilliyinə ciddi təhlükə yaranır. İran ərazisində İsrailə aid olduğu iddia edilən pilotsuz kəşfiyyat təyyarəsinin vurulması, ardınca bu təyyarənin Azərbaycan ərazisindən qalxması ilə bağlı iddialar, İran və İsrail arasında olaya görə yaranan gərginlik və İranın təhdid məğdidiyi bir vaxta Rusiyanın Ukraynaya açıq şəkildə qoşun yeritməsi də baş verənlərin sistemli ol-

tərəcək. Hələlik isə region-ciddi təhlükə yaranır. İran ərazisində İsrailə aid olduğu iddia edilən pilotsuz kəşfiyyat təyyarəsinin vurulması, ardınca bu təyyarənin Azərbaycan ərazisindən qalxması ilə bağlı iddialar, İran və İsrail arasında olaya görə yaranan gərginlik və İranın təhdid məğdidiyi bir vaxta Rusiyanın Ukraynaya açıq şəkildə qoşun yeritməsi də baş verənlərin sistemli ol-

almaq ki, uzun müddət hakimiyyətin repressiya siyasəti, ölkədəki korrupsiya və rüşvətxorluq, fərqli düşüncə sahiblərinə olan basqılar, monopoliya, orta sahibkarlığın inkişafına şərait yaradılmaması, məhkəmələrin müstəqil olmaması, insan haqlarının və mülkiyyət hüquqlarının pozulması xalqı hakimiyyətdən uzaqlaşdırıb. Eyni zamanda uzun illər siyasilərə qarşı aparılan repressiya siyasəti siyasi institutları zəiflədərək pərakəndə vəziyyətə gətirib. Siyasi partiyalar arasında baş verən qarşıdurmalar və əsassız siyasidurmalar və əsassız ittihamlar, şəxs və qrup maraqlarına xidmət və prinsipsizlik, hakimiyyətin siyasi proseslərə qoşulanlara qarşı amansızlığının yaratdığı xof xalqın siyasi partiyalar ətrafında

toplanmasına, proseslərə qoşulmasına imkan vermir və biganəlik yaradır. Şimal qonşumuzdan gələn təhlükənin qarşısını almağın isə yeganə yolu milli birliyin, barış və dialoqun yaranması, müxalifət, iqtidar və xalqın birlikdə müqaviməti ola bilər. Barış və dialoqun yaranması üçün isə ilk addımı hakimiyyət atmalıdır. Siyasi məhbuslar buraxılmalı, ədalətli və şəffaf məhkəmə prosesləri keçirilməli, islahatlara başlanmalı, iqtidarın təkidi və təklifi ilə siyasi yönündən asılı olmayaraq siyasi partiyalar məsələlərin həlli istiqamətində birlikdə müzakirə aparmalıdır. Əks təqdirdə isə itirən tərəf hər birimiz ola bilərik.

□ Elman ABBASOV
Ümid Partiyası
sədrinin informasiya və
mətbuat üzrə müavini

Azərbaycanda tarixi şəxsiyyətlər haqda "biədəb sözlər" qanunu qadağan ediləcək. Bu barədə Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Nizami Cəfərov avqustun 26-da "Azadlıq" radiosuna verdiyi müsahibədə məlumat verib. Millət vəkili bildirib ki, Azərbaycanda yaradıcı təşkilatların və şəxslərin fəaliyyətini istiqamətləndirən ayrıca qanun qəbul ediləcək: "Azərbaycanda Yazıçılar Birliyi, Bəstəkarlar İttifaqı, Rəssamlar İttifaqı, Teatr Xadimləri İttifaqı və s. kimi təşkilatlar var. Qanun onların fəaliyyətini tənzimləyəcək".

Tarixi şəxsiyyətlərin qorunmasına gəlincə, N. Cəfərov bildirib ki, yaradıcı şəxslərin şəxsiyyətinin təhqir olunması yolverilməzdir: "Biz çalışırıq ki, yaradıcı şəxsin də tərifini müəyyən edirik. Məsələn, bəzi tarixi şəxsiyyətlər təhqir olunur, haqlarında biədəb sözlər işlədilir. Gərək onları müdafiə edək. Məsələn, Səməd Vurğunun tək əiləsi müdafiə etməli deyil ki. Onların yaradıcılıqları tənqid, təhlil edilə bilər, amma şəxsiyyətləri tənqid, təhqir oluna bilməz".

Nizami Cəfərov yaradıcı şəxslərin müəyyənləşdirilməsinin müəyyən normativlər əsasında həyata keçiriləcəyini bildirib: "Yaradıcı şəxs statusu üçün müəyyən şərtlər var. Məsələn, müqafat almış şəxslər, hansısa birliyin üzvü olanlar yaradıcı adam sayıla bilər. Yaradıcı şəxsin müəyyən səlahiyyəti olmalıdır".

Nizami Cəfərovun haqqında danışdığı bu qanun layihəsi cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb. Tənqiddən qadağan olunması ifadə azadlığının pozulması demək deyilmi? Tarixi şəxsiyyət və ya yaradıcı şəxsiyyət anlayışı necə müəyyən ediləcək, bunun üçün hansı göstəricilər olmalıdır? İctimai hansı göstəricilərə əsaslanaraq bu sualları biz də bir neçə ictimai xadimlə aydınlaşdırmağa çalışdıq.

Millət vəkili, DAK həmsədri Sabir Rüstəmxanlı bildirdi ki, bu qanunun müzakirəsindən xəbərsiz olsa da müsbət dəyərləndirir: "Mənim xəbərim yoxdur bu qanundan. Ancaq hər halda cəmiyyətin özünün mədəni səviyyəsi o yerə gəlib çatmayıbsa, öz keçmişinə, tarixinə, böyük şəxsiyyətlərinə sayğı ilə yanaşa bilmirsə, o zaman bu, qanunla tənzimlənməlidir. Ancaq eyni zamanda bu, Azərbaycanda tarixi şəxsiyyətlər haqqında çıxan digər böhtanlara da aid edilməlidir. Bizdə elə mətbuat orqanları var ki, tarixi şəxsiyyətlərimizi başqa millətin nümayəndələri kimi təqdim edirlər. Bunlar tarixi saxtalaşdırmaqla Azərbaycanın mənəvi dəyərlərinə ziyan vururlar. Eyni zamanda tarixi bilməyən insanlar, o dövrün tarixi xüsusiyyətlərini nəzərə almadan bugünkü təfəkkürlə keçmişə yanaşır və ağına gələn böhtanları tarixi şəxsiyyətlər haqqında deyir. Bu müəyyən qanunla tənzimləyə bilər və doğru addım olar."

Millət vəkili fikrincə, inkişaf etmiş və özünə, keçmişinə, mənəvi dəyərlərinə hörmət edən cəmiyyətlərdə belə qanuna ehtiyac yoxdur: "Ancaq indiki halda bizdə müəyyən məhdudiyyətlərin qoyulması doğrudur və yeni gələn nəsillər üçün daha vacibdir".

"Ayna-Zerkolo" qəzetinin baş redaktoru Elçin Şıxlı tarixi şəxsiyyətlərin təhqir olunmasını aradan qaldırmaq üçün ictimai qınaq yolu ilə təsir etməyin daha çox effektiv olacağını vurğuladı: "Təhqir insanın tərbiyəsindən asılıdır, ümumiyyətlə heç kimi təhqir etmək olmaz. Tənqiddə gəlincə, tənqidsiz yaşamaq mümkün deyil. İstənilən bir şey tənqid olunmalıdırsa bu-

nun qarşısını almaq olmaz. Ona görə də, mən tənqiddə qadağa qoyulmasını əleyhinəyəm. Ancaq təhqir yolverilməzdir, son zamanlar ən çox yayılan məqamlardan biri budur ki, Səməd Vurğunun təhqir edirlər - "o, kimdir, o çobandır" və sair. Belə hallar insana xoş gəlmir, bunu deyənlər özləri tərbiyəsizdir. O insanların qanunla ağızını bağlamaq olarmı-olmazmı, bunu demək çətindir. Tənqiddə qadağa qoyulmasını tam əleyhinəyəm, amma təhqirin olmaması üçün çalışmaq lazımdır. Düşünürəm ki, qanunvericiliklə bunun qarşısını almaq olacaq. Gərək ictimai

Tarixi şəxsiyyətləri qoruyan qanuna ehtiyac varmı?

Sabir Rüstəmxanlı: "İnkişaf etmiş, keçmişinə, mənəvi dəyərlərinə hörmət edən cəmiyyətlərdə belə qanuna ehtiyac yoxdur"

Elçin Şıxlı: "Qanunla insanların ağızını bağlamaq olarmı-olmazmı, bunu demək çətindir"

Cəmil Həsənlı: "Hakimiyyət özünün tarixi şəxsiyyət hesab etdiyi dairəni tənqiddən kənar saxlamaq istəyir"

Ələsgər Məmmədli: "Ölkə konstitusiyasına görə belə bir qanunun qəbulu yolverilməzdir"

nun qarşısını almaq olmaz. Ona görə də, mən tənqiddə qadağa qoyulmasını əleyhinəyəm. Ancaq təhqir yolverilməzdir, son zamanlar ən çox yayılan məqamlardan biri budur ki, Səməd Vurğunun təhqir edirlər - "o, kimdir, o çobandır" və sair. Belə hallar insana xoş gəlmir, bunu deyənlər özləri tərbiyəsizdir. O insanların qanunla ağızını bağlamaq olarmı-olmazmı, bunu demək çətindir. Tənqiddə qadağa qoyulmasını tam əleyhinəyəm, amma təhqirin olmaması üçün çalışmaq lazımdır. Düşünürəm ki, qanunvericiliklə bunun qarşısını almaq olacaq. Gərək ictimai

mai qınaq olsun".

Professor Cəmil Həsənlının fikrincə, bu qanunun qəbulu ifadə azadlığının pozulması deməkdir: "Mən hesab edirəm ki, bu, yanlışdır. Əgər kimsə tarixi şəxsiyyətdirsə və tarixdə yer tutubsa, onlar keçdikləri yolla, qoyduqları irsə özləri-özlerini müdafiə edirlər. Hesab edirəm ki, belə bir qanunun qəbul edilməsi insanların fikir azadlığını pozur. İndi o necə müəyyən olunacaq ki, tarixi şəxsiyyət kimdir? Kriteriya nədən ibarət olacaq? Məncə, burada hakimiyyətin qayğısı ondan ibarətdir ki, özünün tarixi şəxsiyyət hesab et-

diyi dairəni tənqiddən kənar saxlasın. Ona görə də belə bir cəhd edirlər. Məncə, bunu N. Nərimanov və ya M. Ə. Rəsulzadəni tənqiddən qorumaq üçün etmərlər".

Hüquqşünas Ələsgər Məmmədli bildirdi ki, ölkə konstitusiyasına görə belə bir qanunun qəbulu yolverilməzdir: "Mən bu qanunun qəbul olunacağına inanmıram. Çünki Azərbaycan konstitusiyasına əsasən, hər bir insanın ifadə azadlığı var və istənilən şəxsi tənqid edə bilər, tənqid də. Konstitusiyanın bu norması tənqidi qadağan edəcək qanunun qəbul olunmasına imkan

vermir. Təhqirə gəldikdə isə, təhqir onsuz da Cinayət Məcəlləsinin 147-ci maddəsi ilə qadağandır, kimsə təhqirə yol verirsə buna görə məsuliyyət daşıyır. Şəxs həyatdarsa özü, ölübsə varisləri onun haqqında deyilən təhqiramiz ifadələrlə bağlı məhkəməyə müraciət edə bilər. Düşünürəm ki, bu fikir bu şəkildə deyilməyib, ola bilər ki, mediada yanlış informasiya doğru deyil. Nizami Cəfərov çoxsaylı qanunlara səs vermiş, konstitusiyadan dərinlən bilən bir şəxsdir və yaqın ki, o, bunu başqa mənada deyib".

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Azərbaycan Monteneqrodakı yarım milyardlıq kurort layihəsini dayandırır

Bu ölkənin turizm sektoruna iri yatırımlar qoymağı planlaşdıran xarici investitorlar bir-bir "yoxa çıxır"

Azərbaycan Monteneqroda lüks kurort kompleksinin tikintisini nəzərdə tutan yarım milyardlıq investisiya layihəsində işləri "texniki səbəblərdən" dayandırır.

Monteneqronun turizm sektoruna iri yatırımlar qoymağı planlaşdıran digər xarici investitorlar da bir-bir "aradan çıxır".

Virtualaz.org saytı Balkan KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, Qətərin "Qatari Diar" dövlət investisiya fondu bu ölkənin Adriatik dənizi sahillərində yerləşən Tivat bölgəsində lüks kurort kompleksinin tikintisini nəzərdə tutan 350 milyon avroluq sövdələşmədən çıxdığını elan edib.

2011-ci ildə başlayan layihəyə əsasın Tivat yaxınlığında beşulduzlu villalardan ibarət kurort şəhəri salınmalı idi. Kompleksin salınacağı torpaq sahəsinin mülkiyyət hüququnun əldə edilməsinin problemə çevrilməsi layihəni davam etdirməyə imkan vermir.

Bu ilin iyul ayında Monteneqro hökuməti Britaniya-Monteneqro birgə müəssisəsi olan "Boka Group"la Tivat yaxınlı-

ğında elit qolf kompleksinin tikintisinə dair 250 milyon avroluq layihəni də ləğv edib. Sövdələşmənin ləğv edilməsinin səbəbi şirkətin tikinti işlərinə başlamadığı gecikməsidir.

Hazırda Monteneqro hökumətinin ümidi Azərbaycan şirkəti "Azmont"-un Adriatik dənizi sahillərindəki Herseq-Novı şəhəri yaxınlığında elit kurort kompleksinin tikintisi layihəsinədir. Lakin 500 milyon avroluq bu layihədə də işlər getmir. Məlumatla görə Herseq-Novı yaxınlığında yeddiulduzlu kurort kompleksinin tikintisinin

başlaması dəfələrlə "texniki problemlərə" görə təxirə salınıb. Yəni faktiki olaraq Azərbaycan şirkəti layihəni dayandırır.

Xatırladaq ki, Balkanların ən kasıb dövlətlərindən biri olan Monteneqroya Azərbaycanın irihəcmli investisiya yatırmaq planı 2012-ci ildən başlayıb. Həmin il Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ) Adriatik dənizində keçmişdə hərbi baza yerləşən Kumbor adasının uzunmüddətli icarəyə götürülməsinə dair sövdələşmə əldə edib.

Sonradan ARDNŞ icarəyə götürdüyü həmin adada lüks turizm kompleksinin yaradılması layihəsini özəl şirkətə - "ATA Turizm"ə həvalə edib. İki ölkə arasında bağlanmış müqaviləyə əsasən layihəni həyata keçirmək üçün "Azmont Investment" adlı şirkət təsis edilib və həmin şirkət kurort kompleksinin yaradılmasına 500 milyon avro yatırım qoymalıdır.

Bu ilin martında investisiya layihəsinə rəsmən start verilib. Mərasimdə çıxış edən iqtisadiyyat və sənaye naziri Şahin Mustafayev bildirdi ki, ARDNŞ və 500 milyon avro dəyərindəki layihəni hazırlayan "Azmont Investments" şirkəti 2000-ci illərin əvvəllərində tərk edilmiş Yuqoslaviya donanmasının bazasını yenidən qurmaq və onun yerində müasir kurort, həmçinin hotel kompleksi və digər obyektlər inşa etmək niyyətindədir.

Nazirin sözlərinə görə, bu layihə sayəsində Azərbaycandakı investitorlar indi bilirlər ki, Monteneqro hökuməti ölkədə rahat investisiya mühitini təmin edib: "Deməli, bu layihədən sonra digərləri də olacaq".

Monteneqronun baş naziri Milo Cukanoviç bildirdi ki, mövcud layihə və Azərbaycanla ikitərəfli münasibətlər ümumilikdə Monteneqro üçün olduqca önəmlidir: "İnvestorların əksəriyyəti global iqtisadi inşinin bitməsi ilə bağlı gözləmə mövqeyi tutduğu zaman ikitərəfli yaxşı əlaqələr meydana çıxmağa başladı".

Layihəni 2016-cı ildə başa çatdırmaq planlaşdırılır.

Xızıda səhralaşma
Dağ rayonunun camaatı yayın qızmarında susuzluqdan yanır; icra başçısı əhalinin şikayətini dinləmir

Xızıda Yezid peyda olub. Yay-qış susuzluqdan əziyyət çəkən camaatın sanki suya gedən yolunu naməlum "div" kəşib. Bu barədə redaksiyamıza yazan şikayətçilər qeyd edirlər ki, son günlər hava şəraitinin dəhşətli istilik keçməsi su problemi daha ağırlıq edib. Əhali içməli su tapa bilmir. Bu problemi qış aylarında Xızıda olarkən sakinlər "Yeni Müsavat" a danışırdılar. Amma camaatın susuzluq dərddi həll olunmayıb.

"Bu Xızıda su tapmaq qədər əzablı iş yoxdur. Camaat yayın qızmarında susuzluqdan yanır. Xızı Kərbəla çölünə döndü. Elə bil dağ rayonu yox, səhradır. Bu rayonda su problemi həmişə olub. Bulaq hesabına camaat birtəhər keçib. İcra başçısı Xəzər Aslanov isə kondisionerli otağında oturub, camaatın dərddini fikirləşmir. Bu adam rayona elə bil zülm etməyə göndərilib," -deyə şikayətçilər gileyirlər.

Onların sözlərinə görə, icra başçısı Yardımlıdan Xızıya rəhbər gəldiyi vaxtdan bu günə kimi vətəndaşlar su problemi üçün qəbuluna düşə bilmir.

Şikayətçilər deyirlər ki, 2012-ci ildə Xızının su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması üçün təməlqoyma mərasimi keçirilib: "Həmin vaxt "Azərsu" ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov, Yaponiyanın Azərbaycandakı səfiri və rayonun icra başçısı tədbirdə iştirak etdirdilər.

Belə məlum oldu ki, Xızı bu il, yəni 2014-cü ildə içməli su ilə tam təmin olunacaq. Hamımız da sevindik. İndi ki qurtarıq, yayın cırhacında nəfəs almaq olmur, ən çox yayda istifadə edilən də sudur. Amma su yoxdur. Bu açıqlıq mərasimindən 2 il keçib, içməli su yoxdur".

Sakinlər qəzetimiz vasitəsi ilə "Azərsu" ASC rəhbərliyindən məsələni tezliklə həll etməyi xahiş edirlər. Şikayətçilər əlavə edirlər ki, icra başçısı vətəndaşların şikayətini dinləmək, problemlərini həll etmək, məsələnin böyüyüb mərkəzə çatmaması üçün prezident tərəfindən təyin olunub: "Ancaq Xəzər Aslanov deyəsən təyinatın məsuliyyətini dərk etmir. Onun Xızıda gördüyü işlər torpaq satmaq, bir-iki parkı rəngləmək, divarlara, daşlara pul tökməkdir".

□ **EMİL**

Azərbaycanda QHT sektoru kritik günlərini yaşayır. Muxalifət bunu repressiya adlandırır. Onların iddiasına görə, iqtidar sanki əlində olan məxfi informasiya və "qara" siyahıya istinad edərək vətəndaş cəmiyyəti institutlarını çökdürməyə başlayıb.

Bütövlükdə baş verənlərə statistik olaraq nəzər yetirsək, QHT sektorundakı acınacaqlı və mübham mənzərə bundan ibarətdir; Qərbin donor təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən bütün təşkilatların, demək olar ki, hamısının bank hesabları dondurulub, həbs qoyulub, QHT rəhbərləri banklardan pullarını çıxara bilmirlər, banklara mürciət etdikdə pulları verilmir, işçilərə aylardır maaş ödənilmir (misal olaraq Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsi), "İqtisadi Təşəbbüslərə Yardım" İctimai Birliyinin sədri Azər Mehtiyevin əməkdaşlıq etdiyi OXFAM təşkilatına görə istintaq gedir, yüzlərlə QHT nümayəndəsi dindirilib, maliyyə hesabları təftiş olunub.

İndiyə qədər 20-ə yaxın QHT-nin bank hesabına həbs qoyulub. Hətta bu təşkilatların bəzilərinin barəsində cinayət işi açılıb. Ən nəhayət, Vətəndaş Cəmiyyəti İnstitutlarına qarşı bu proses sektorda ən tanınmış şəxslərin həbsi ilə nəticələnib.

Hüquq müdafiəçiləri Leyla Yunus, onun həyat yoldaşı Arif Yunus, İntiqam Əliyev, Rəşad Cəfərov barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib. Yalnız "Qadın Krizis" Mərkəzinin rəhbəri Mətanət Əzizova ölkədən çıxmağa müvəffəq olub, Reportyorların Azadlığı və Təhlükəsizliyi İnstitutunun rəhbəri Emin Hüseynovun isə harada olduğu bilinmir. Rəşad Hacılinin rəhbəri olduğu Media Hüquqları İnstitutu donorlarını itirib.

Beləliklə, Qərbin, Amerikanın donor təşkilatları ilə əməkdaşlıq edən QHT-lər həyəcan içərisindədir. Göründüyü kimi, QHT-lərlə bağlı qanuna əlavə və dəyişikliklər edildəndən sonra bu sektorda ən sərt tənqidlə çıxış edən təşkilatlar cəzalandırılır.

Hətta ABŞ-ın ATƏT-dəki missiyasının rəhbəri Qari Robinsin həbsdəki QHT rəhbərlərini buraxmaqla bağlı çağırışı da hökuməti ciddi narahat etməyib. Amma işin görünən tərəfi odur ki, hakimiyyət QHT sektoruna açdığı savaşı bir səngərində də Amerikaya qarşı "atəş" açır.

***

Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin sədri, hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki, onların da vəziyyəti çox ağırdır. N.Cəfəroğlunun sözlərinə görə, təşkilatın layihələri bağlanıb. Hüquq müdafiəçisi bütün QHT sektorunda belə bir vəziyyətin hökm sürdüyü qənaətinə gəlir.

"Bizim təşkilatın Milli Demokraziya İnstitutu ilə 2 illik layihəsi var idi. Onu da bağladılar. Bizə qrant verən təşkilatlarda bəzi adamları yoxlayırlar. İnanın ki, çox pis vəziyyətdəyik. Bizim təşkilatın 20 nəfər üzvü var. Elə bir vəziyyətdir ki, onlara məvacib verə bilməmişik. Ancaq çalışırıq ki, vəziyyətdən çıxış üçün danışıqlar apararaq və problem həll olunsun. Çünki başqa cür olmur".

N.Cəfəroğlu qeyd etdi ki, yaranmış vəziyyətlə bağlı mə-

QHT sektorunu niyə bitirirlər?

Novella Cəfəroğlu: "Layihələrimiz bağlanıb, çox pis vəziyyətdəyik, məvacib verə bilmirik"

sələni Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyevlə müzakirə ediblər: "Azay müəllim söz verdi ki, problem həll ediləcək. Bu dəqiqə QHT-lərin çoxunun hesabları bağlanıb, Ədliyyə Nazirliyindən bildiriş ala bilmirik. Məsələn, Səidə Qocamanlı bildiriş ala bilməyib. Əgər təzə layihə olsa bildiriş necə alacağıq, bilmirik".

N.Cəfəroğlunun sözlərinə görə, sentyabrda məsələ həllini tapmasa işçilərin əmək haqlarını ödəyə bilməyəcək: "Bilirsiniz ki, bizdə böyük təşkilatdır, regionlarda adamlarımız var. Artıq onlar da məvaciblərini ala bilməyəcəklər.

Bəzi jurnalistlər yazırlar ki, vətəndaş cəmiyyəti institutları regionlarda nə iş görüblər? Gəlib baxsınlar, gözəl mərkəzlər açmışıq, fəaliyyət göstərirlər, onları da yanında QHT-lər yaradılıb".

Hüquq müdafiəçisi hökumətin nə üçün QHT sektoruna qarşı qəfil basqılara başlamasını anlaya bilmir. Onun fikrincə, burada hər hansı signal olması, yaxud Qərb donorlarından qrant alanların hakimiyyətin dəyişməsi üçün fəaliyyət göstərməsi barədə səslənən fikirlər inandırıcı görünür: "QHT-lərə nə qədər pul ayrılırsa belə, onlar iqtidarı dəyişməyə qadir deyil.

Hikmət Hacıadə: "Hökumət elə bilir ki, QHT-lər Qərbdən pul alıb inqilab edəcəklər"

Biz insan haqlarının pozulduğunu deyə bilərik. Güclü siyasi partiyalar iqtidarı dəyişə bilmirsə, bu təşkilatlar necə edəcəklər? Üstəlik, QHT-lər var ki, bir özlərdir, bir portfelleri. Millətin şüurunu dəyişən siyasi partiyalardır. Siyasi partiyalar güclü olsa vətəndaş cəmiyyəti də güclü olacaq".

Müsahibimiz sentyabrda vəziyyətin düzələcəyinə ümid edir: "Hesab edirəm ki, sentyabrda problem həllini tapacaq. Rəşad Cəfərov, İntiqam Əliyevlə bərabər İlqar Məmmədov, Tofiq Yaqublu, Yedigər Sadiqov azadlığa buraxılacaq və siyasi məhbus problemi həll ediləcək".

Politoloq Hikmət Hacıadə

dənin fikrincə, hakimiyyət QHT-lərin demokraziya qığılcıqını yaydığını düşünür: "Hökumət elə bilir ki, QHT-lər inqilab edəcəklər, Qərbdən vəsait alıb Azərbaycanda mitinqlər, hakimiyyətə qarşı müqavimət təşkil edəcəklər. Onları qorxudan Ukrayna və Misirdə baş verən inqilablardır. Ancaq bu həbslərin, bank hesablarının dondurulmasının başqa bir əsası yoxdur".

H.Hacıadə həbslərin davam edəcəyini istisna etmir: "İndi hamını həbs edə bilərlər. Deyirlər ki, bu adamlar qulağımız dibində vızıldayırlar, qoyun getsinlər içəriyə. Ona görə də bax belə vəziyyət yaranıb".

Emil SALAMOĞLU

Qərb Azərbaycanı görünməz kanallarla sıxır

Elxan Şahinoğlu: "Qərbin ciddi təzyiqi olsaydı, rəsmi Bakı müstəqil QHT-lərin üzərinə bu qədər arxayın getməzdi"

ABŞ Dövlət Departamentinin sözcüsü Jen Psaki Azərbaycan hökumətini beynəlxalq öhdəliklərinə əməl etməyə çağırıb. Naxçıvanda "Demokraziya və QHT-lərin İnkişaf Resurs Mərkəzi"nin direktoru İlqar Nəsimovun qəddarcasına döyülməsi haqda sualı cavablandırın rəsmi bu haqda dünəndən bəri əlavə yeni məlumat malik olmadığımızı deyib.

İ.Nəsimovun durumu ilə bağlı Dövlət Departamentinin öncə açıqladığı bəyanatın Azərbaycan hökumətinin davranışı ilə bağlı ilk bəyanat olmadığını vurğulayan sözcü Vaşinqtonun Azərbaycanda sivil cəmiyyətə tətbiq edilən məhdudiyətlərdən dərin narahatlığını ifadə edib. "Son vaxtlarda biz Azərbaycanda sivil cəmiyyətə, söz azadlığına qoyulan məhdudiyətlərin artdığını müşahidə edirik. Biz Azərbaycan hökumətini öz vətəndaşlarının universal hüquqlarına hörmət etməyə, onlara öz fikirlərini sərbəst ifadə etməyə imkan verməyə çağırırıq". Jen Psaki əlavə edib ki, Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqlarına hörmət olunması xalqın mənafeyinə və firavanlı-

ğına xidmət edəcək mühüm amildir.

"Amerikanın Səsi"nin ABŞ Dövlət Departamentindəki müxbiri Azərbaycan hökumətinin bu çağırışlara məhəl qoymadığı təqdirdə, insan haqları sahəsində vəziyyəti yaxşılaşdırmaq üçün rəsmi Bakıya qarşı nə kimi ölçülər götürülə biləcəyini soruşub.

"Mən spesifik plan açıqlaya bilmərəm," deyərək Dövlət Departamentinin sözcüsü bildirib. "Biz insan haqlarının pozulmasından narahatlıq keçirən avropalı müttəfiqlərimizlə və başqa tərəfdaşlarımızla birgə işləyirik. Konkret bu məsələdə də fəaliyyətimizi davam etdirəcəyik".

Rəsmi Bakı məsələyə sərt reaksiya verib. "ABŞ Dövlət De-

partamenti sözcüsünün Azərbaycan ilə əlaqədar verdiyi açıqlamalar əsassız və qəbul ediləməzdir". Bu sözləri Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin rəhbəri Elman Abdullayev bildirib. "Siyasi mahiyyət daşıyan və Azərbaycanın daxili işlərinə qarışmaq və siyasi təzyiq göstərmək cəhdlərinə xidmət edən bu kimi açıqlamalar heç cür həqiqəti əks etdirmir. Azərbaycanda qanunun aliliyi, fundamental hüquq və azadlıqların qorunması və məhkəmə-hüquq sisteminin müstəqilliyi tam şəkildə təmin olunub". (modern.az) E.Abdullayev qeyd edib ki, ABŞ digər ölkələrdə problemlər axtarmaq əvəzinə, öz daxilində insan hüquqları sahəsində mövcud olan çoxsaylı problemlərlə ciddi surətdə məşğul olsun. "Missuri ştatının Ferquson şəhərində baş verən hadisələr bir daha onu göstərdi ki, insan hüquqlarını xarici siyasət ələtinə çevirən ABŞ sərbəst toplaşmaq və ifadə azadlığının

təmin edilməsi, etnik və irqi zəmində ayrı-seçkiliyin və hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən qeyri-proporsional şiddətin və ifrat zorakılığın tətbiq olunmasının qarşısının alınması istiqamətində fundamental hüquq və azadlıqlar üzrə üzərinə götürdüyü öhdəliklərinə riayət etməkdən uzaqdır" deyərək nazirliyin sözcüsü bildirib.

Aldığımız məlumata görə, Qərbin təzyiqləri yalnız şahidi olduğumuz bəyanatlardan ibarət deyil. Belə ki, ABŞ və Avropa Azərbaycanı görünməz kanallarla da sıxır və bu barədə hər hansı açıqlama verilmir. Güman olunur ki, bura ayrı-ayrı məmurlara qarşı sanksiyaların tətbiq olunması hədələrindən tutmuş bank hesablarının dondurulmasına qədər bir sıra təzyiqliq nəcəllər işə salınacağı barədə məsajlar daxildir. Etibarlı mənbədən qəzetimizə sızdırılan məlumata görə, bəzi Avropa ölkələrindən 2015-ci ildə Azərbaycan-

Elxan Şahinoğlu

caq bu açıqlamalar Azərbaycan hakimiyyətini siyasi kursuna təsir etmir. Azərbaycanın Avropa Şurası Nazirlər Kabinetinə ciddi hazırlaşan rəsmi Bakı vəziyyətin bu həddə gəlib çıxmasını arzulamadığı üçün yaxın aylarda, xüsusilə də payız dönəmində vəziyyətin yumşaldılması üçün addımlar atmaq, əfv vermək və siyasi məhbus yükünü nisbətən azaltmaq niyyətindədir. Bəzi ekspertlər də hesab edir ki, vəziyyət indiki şəkildə davam edə bilməz. Odur ki, hakimiyyət həm daxilə durumu yumşaltmaq, həm də Qərblə dil tapmaq üçün müəyyən addımlar atmalıdır.

Politoloq Elxan Şahinoğlu deyir əslində ABŞ və Avropa Birliyinin Azərbaycanda bir sıra müstəqil QHT-lərin sıxışdırılmasına ciddi reaksiyasını müşahidə etmir: "Doğrudur, bəzi avropalı rəsmilər və amerikalı diplomat mənəmələ görüşdə daxili məsələləri qaldırmır, mənəndən nəse tələb etmir..."

Q Cavid TURAN

Dünya üçün Ukrayna imtahanı

Mahal İSMAYILOĞLU
mahal57@mail.ru

Bütün bəşəriyyət SSRİ adlı bir imperiyanın süqutundan sonra rahat nəfəs alırdı. Ən azından bir-biri ilə daban-dabana zidd olan iki global qütbləşmə aradan qalxmışdı. Daha kommunizm təhlükəsi yox idi. 70 ildən artıq bir müddət ərzində bütün irili-xırdalı müharibələrdə əli olan bir ölkədən gələn təhlükə sovuşmuşdu. Ən azından belə gözləntilər 20 il davam etdi...

Dünyanın inkişaf etmiş nəhəngləri iqtisadi potensialı zəif olsa da xammal təchizatçısı olan ölkəni öz sıralarına qatdılar. Rusiya sənaye nəhəngləri sırasında 8-ci ölkə oldu...

Demək olmaz ki, bu illər ərzində Rusiya ciddi sıçrayış yolu keçdi. Əksinə, ənənəvi korrupsiya daha böyük fəlakətə çevrildi. Dövlət idarəçiliyində isə demokratik dəyərlərdən imtina etmək yolu seçildi. Totalitar cəmiyyətdə yaşayan insanlar belə idarəçiliyə qarşı müqavimət göstərmədilər. Az sonra belli oldu ki, Rusiya fərqli qütbə dayanır və bu ölkə indi avtoritar idarəçiliyin hökm sürdüyü ölkələrin dayacağına döndü...

İndi kiminsə şübhəsi varmı ki, Rusiya bu yolu seçməyə idi, Azərbaycandakı rejim belə sərt, amansız bir yolunu seçdi. Rusiya amili post-sovet ölkələrində bir nümunəyə döndü. Təzə-təzə yaranan demokratiya cüvərləri məhz bu ölkədə insan haqlarına, mətbuat azadlığına qoyulan qadağalardan digər ölkələrə yayıldı... İndi istisnasız olaraq, Belarus da, Qazaxıstan da, Azərbaycan da, Özbəkistan da... öz addımlarını Rusiyaya uyğunlaşdırırlar...

Təkcə Azərbaycan nümunəsində Rusiyada baş verənlərin heyret doğuran bir sinxronluqla təkrarlandığını görə bilərik. Məhz Rusiyada müxalifət sərt rəftarla üzləşəndən, azad mətbuat qadağan ediləndən sonra oxşar proseslər Azərbaycanda da baş verdi. Tarixə öteri nəzər salın - Vladimir Putin hakimiyyətə gələndən az sonra belli oldu ki, bu ölkə demokratik dəyərlərdən imtina yolu tutub, hətta o vaxta qədər ki, demokratiya imitasiyası da gülüş obyektinə döndü ... Eyni proseslər heyret doğuran ardıcılıqla bizim ölkəmizdə təkrarlandı...

Özü heç bir demokratik dəyər tanımasa da, məhz bu ölkə bütün gücü ilə Azərbaycanda, istisnasız olaraq, bütün parlament və prezident seçkilərinə demokratiya damğası vurdu... Hiss olunurdu ki, Qərb də belə məqamlarda Rusiya ilə ziddiyyətləri dərinləşdirmək istəmir. Bizi də, bizim ölkəni də Rusiyanın strateji maraq dairəsində olan bir coğrafi məkan sayır. Getdikcə belə yanaşma da az qala normaya döndü. Bizim ölkəni idarə edənlərdən demokratiya tələbləri səngidi. İndi acı bir mənzərə göz önündədir...

Qərribə də olsa, məhz indi Rusiyadan qaçma meyli onun müdafiə etdiyi ölkələrdə güclənib. Bu illər ərzində hakimiyyətdə olan klanlar yetərincə varlanıblar. Onlar öz sərvətlərini Rusiya hökmdarları ilə bölüşmək istəyirlər. Tarix də bunun üçün bir nümunədir...

Kim bilir, Rusiyanın yeni imperiya yaratmaq istəyi yolunda Ukrayna maneəsi olmasa idi, biz hansı fəlakətlərlə üzləşərdik. Qlobal təhlükə hələ də sovuşmayıb.

Ukraynanın yeni hökuməti bütün resursları işə salıb ölkənin iki vilayətindəki separatizmə son qoymaq istədi. Rusiya isə sürünən işğal yolunu seçdi. İndi belli olur ki, Ukraynanın hərbi təchizat baxımından resursları zəifləyib. Rusiya isə bunu fürsət sayıb, əks hücumu keçib. Artıq Ukrayna yox, bütün mütərəqqi bəşəriyyət sınağa çəkilir. Ukraynanı məğlubiyəti dünyanın siyasi xəritəsini tamamilə dəyişə bilər, daha böyük faciələrin qarşısını almaq mümkün olmaz. Qərb ölkələri buna qarşı o qədər də qətiyyətli olmayan müqavimət göstərirlər. Ancaq açıq-aşkar hiss olunur ki, bütün bunlar yetərli deyil. Daha ciddi sanksiyalar yolunda isə biznes maraqları dayanır. Bu ölkələr Rusiyaya yönələn bazarı itirdikcə daxili müqavimətlə üzləşirlər.

Kimə sirdir ki, biz bir toplum kimi global təhlükəyə ən yaxın məsafədəyik. Ukraynada vəziyyət Rusiyanın keyrinə dəyişsə, dərhal hədəfə alınan biz olacağıq. Rusiya öz niyyətinə çatmaq üçün Azərbaycan kimi zəif immunitetə malik olan ölkədə istənilən təxribata əl ata bilər. Buna heç kimin şübhəsi yoxdur. Üstəlik ölkədəki durum da elə vəziyyətdədir ki, yalnız təsadüflər köməyə yetə bilər.

Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ problemi var. Rusiya isə Ermənistandakı qoşunları ilə bu savaşın yeni mərhələsində açıq və gizli iştirakçı ola bilər. Axı bu şəər ölkəsi öz niyyətinə qovuşmaq üçün bütün çirkinliklərdən yararlanır.

Avqustun 22-dən etibarən Azərbaycanda yas mərasimlərində ehsan verilməsi qaydasına qadağalar tətbiq olunur. Bununla bağlı qərar dövlətin rəhbər strukturunda verilib. Bundan sonra yas mərasimlərində israf qida məhsullarının verilməsi yolverilməzdir. Hüsr məclislərində süfrədə yalnız çay və qənd, xurma olmalıdır.

Eyni zamanda, avqustun 26-də Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi də yas mərasimlərində israfçılığa yol verilməsi hallarını pisləyən bəyanat yayıb.

Bəs, görəsən, dəfələrlə bu haqda bəyanat yayan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi bu qurumun tabeliyində olan mərasim zallarında keçirilən yas mərasimlərində ehsan süfrələrinə sözügedən qadağanı tətbiq edirmi?

Mərasim zallarının hazırkı durumunu müşahidə etmək üçün "Yeni Müsavat"ın müxbiri Təzəpir məscidinin nəzdindəki mərasim zalında olub.

Əməkdaşımız müşahidə edib ki, sözügedən qadağa mərasim zalında ehsan süfrələrində tətbiq edilməyib, süfrədə hər cür naz-nemət görmək mümkündür. Sanki burada heç kimin qadağadan xəbəri yoxdur. Ehsan olaraq plov, aşqara, salatlər, dovğa, ayran, pendir, göy-göyerti, meyvələr, meyvə suları, müxtəlif şirniyyat, çərəzlər və sair verilir. Başsağlığına gələnlər bir yandan axundun moizəsinə qulaq asır, bir yandan da yeməklərin dadına baxırlar. Bəs, görəsən israfçılıq haqqında hər kəsdən çox danışan niyə bu cür ehsan süfrələrinə yol verir?

Hüsr mərasiminin gedişinə mane olmadan insanlarla söhbət edirik. Yasda olanlar deyir ki, hamımız uzaq yoldan gəlmişik: "Ac gəlib, ac getmək də düzgün deyil". Ancaq hər biri təsdiqləyir ki, bu dərəcədə bər-bəzəkli, şirniyyatlı ehsan süfrəsi açmaq ənənəsi yığışdırılmalıdır, ehsan süfrələri daha sadə olmalıdır.

Məclisin ağısaqqallarından biri isə qadağaların bu ənənəyə təsir etməyəcəyini deyir: "Bu adət-ənənədir. Azərbaycanda hər zaman ölənlər üçün ehsan verilib. Ehsan süfrəsində yemək olmalıdır. Evinde hüsr düşən adama başsağlığı vermək üçün hərə bir rayondan gəlib. Bu adamlar gedib harada yeməlidir?"

Yas mərasimini aparan din xadimi Ağasəlim Səlimov isə deyir ki, bir neçə gün öncə Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı din xadimlərini toplayaraq tapşırıq verib: "Tapşırıq verildi ki, mə-

Şeyxin mərasim zallarında qadağalara məhəl qoyulmur

"Təzəpir" də yas mərasimləri əvvəlki qaydada keçirilir

rasim zallarında yemək və digər qidalardan verilməsinə qadağa qoyulub və bunu insanlar arasında yaymaq, təbliğat aparmaq vəzifəsi din xadimlərinin üzəridir. Ancaq bunun qarşısını almaq üçün məsləhət vermək, tövsiyə etmək yetərli deyil. Biz məlumat versək də, insanlar gedib öz bildiyini edir. Gedib yas mərasiminin gedişinə müdaxilə edə bilmərik. Bunun yeganə çıxış yolu odur ki, mərasim zallarına, məscidlərə tapşırıq verilsin. Vətəndaşlar gəlib yer danışanda zəif rəhbərliyi bu qadağanı xatırlatsın. Bizim o dərəcədə təsir imkanımız yoxdur."

Qeyd edək ki, mərasim zallarında bir nəfərlik masanın qiyməti 15 manatdır. Bu qiymətə menyudakı yeməklər də daxil olduğundan, qadağalara əməl etmək obyekt sahiblərinin iqtisadi maraqlarına uyğun deyil. Çünki, bu yeməklər süfrədən götürülsə qiymətlər də əvvəlkinə nisbətən ucuzlaşacaq.

İstənilən məsələdə nəticəyə nail olmaq üçün, qadağa qoyanlar ilk olaraq özləri buna əməl etməli, cəmiyyətə nümunə göstərməlidirlər. Hətta bu onların şəxsi maraqlarına zidd olsa belə. Əks halda ilk gündən məhəl qoyulmayan qadağalar bir neçə ay sonra tamamilə unudulacaq.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**
Foto: Məğrur SALMANOV

Qeyd edək ki, mərasim zallarında bir nəfərlik masanın qiyməti 15 manatdır. Bu qiymətə menyudakı yeməklər də daxil olduğundan, qadağalara əməl etmək obyekt sahiblərinin iqtisadi maraqlarına uyğun deyil. Çünki, bu yeməklər süfrədən götürülsə qiymətlər də əvvəlkinə nisbətən ucuzlaşacaq.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**
Foto: Məğrur SALMANOV

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən Rusiyaya daşınan məhsullarımız haqda açıqlama Nazirliyin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev: "Avqustun 30-da paytaxtın bəzi bazarlarında monitorinqlər aparacağıq"

Xəbər verdiyimiz kimi, Qərb ölkələrinin Rusiyaya sanksiya tətbiq etməsindən sonra Azərbaycandan ərzaq idxalını artırması yerli bazarlarda bahalaşmaya səbəb olub. Paytaxt Bakıda ərzaq bazarında meyvə-tərəvəzin qiymətində müşahidə olunan artım həm alıcıların, həm də satıcıların narazılığına səbəb olub. Bu barədə "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Bakının "8-ci kilometr" bazarında müşahidələr aparıb.

Satıcılar bəzi meyvə, tərəvəz və bostan bitkilərində qıtlıq yaşanmaqla yanaşı, bahalaşma səbəbindən əhalidə alıcılıq qabiliyyətinin azalmasından da narazılıq ediblər.

Bəs müşahidə olunan bu vəziyyətlə bağlı Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin (KTN) mövqeyi necədir? Nazirliyin mütəxəssisləri hansı önleyici tədbirlər görməyi planlaşdırırlar? Problemin həlli üçün Rusiyaya ixrac olunan məhsullara hər hansı məhdudiyet qoyula bilərmi?

"Yeni Müsavat"a verdiyi açıqlamada bu sualları cavab-

landıran **Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Murtuzəli Hacıyev** nazirlik tərəfindən belə bir durumun müşahidə olunmadığını bildirib: "Daxili bazara da məhsullar istənilən qədər çıxır, əhalinin tələbatı da ödənilir. Bazarlarda, yarmarkalarda, bəzi topdantsatış yerlərində biz monitorinqlər keçirmişik. Meyvə və tərəvəz məhsullarında biz elə bir qiymət artımı müşahidə etməmişik, hiss olunacaq dərəcədə bahalaşma yoxdur, normal qiymətlərdir. Təbii ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı mövsümü xarakter daşdığından

bəzilərinin bazara çıxışı azalır. Məsələn, bostan məhsullarından qarpızın, yemişin mövsümü artıq başa çatmaq üzrədir. Bu il çox aşağı qiymətlərə əhali bu məhsulları ala bildi. Ancaq bu həftə artıq bu məhsulların qiymətində artım müşahidə elədik".

KTN-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri yerli məhsulların Rusiya

bazarına ixrac edilməsini fermerlərin iqtisadi imkanları baxımından müsbət qiymətləndirdi: "Biz kənd təsərrüfatı məhsullarını idxal da edirik, ixrac da. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində heç bir məhdudiyətdən söhbət gədə bilməz. Əksinə, bu proses fermerlərin varlanmasına, iqtisadi imkanlarının yaxşılaşmasına gətirib çıxaracaq. Hər zaman fermerlərlə görüşdə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları məsələ qaldırırdılar ki, məhsulları ekib-becəririk, ancaq sata bilmirik. Ancaq indi həm daxili bazara çıxara bilərlər, həm də Rusiya bazarına. Bu da fermerlərin marağının artmasına səbəb olur və daha çox məhsul istehsal etməyə həvəsləndirir".

Ət və süd məhsullarının qiymətinin artacağı ilə bağlı proqnozlaşdırılaraq, Murtuzəli Hacıyev bildirdi ki, hazırda bu məhsulların qiyməti stabil olaraq qalır və bahalaşma gözlənilir.

M.Hacıyevin sözlərinə görə, nazirliyin nümayəndələri avqustun 30-da paytaxtın bəzi bazarlarında monitorinqlər aparacaq, yerli bazarlarda durumlu maraqlanacaq.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA**

Avqustun 28-də Azərbaycanın futbol tarixində ilk dəfə olaraq "Qarabağ" futbol klubu Hollandiyanın güclü "Tvente" klubu ilə heç-heçə qalaraq, qrup turnirinə vəsiqə qazandı. Bu hadisə hamımızı təbii ki, həm də "Qarabağ" adının Azərbaycan toponimi kimi Avropada insanların beynlərinə həkk olunması baxımından sevindirdi.

Hər halda, futbol fanatları ilk dəfə qruplarda oynayacaq bu klubun adı ilə maraqlanan zaman Qarabağın işğalda olmasını biləcəklər, Avropanın minlərlə insan tutumuna malik nüfuzlu stadionlarında bayrağımız dalğalanacaq, Qarabağ sözü üzərində yazılmış köynəklərdə oyunçular və azarkeşlər stadionlarda ola-

caq, futbol mütəxəssisləri bu klub barədə danışacaqlar. Bundan əlavə, Qarabağın qruplardakı hər oyununda bütün dünyanın diqqəti yönələcək.

Bütün bunların fonunda bir sual meydana çıxır: qazanan idman zəfəri Qarabağ məsələsinin həllində hansı rol oynaya bilər?

"Qarabağ"ın uğuru Qarabağın uğurudur

Zahid Oruc: "İdmançılarımızın zəfərini səngərdə dayanan əsgərin apardığı mübarizənin davamı saymalıyıq..."

Deputat Zahid Oruc hesab edir ki, "Qarabağ"ın qələbəsi Azərbaycanın milli mübarizəsinə ən böyük töhfələrdən biridir: "İdman siyasətinin mühüm hissəsidir. Hətta bəzən özüdür. Bir sıra hallarda siyasətdən də önə çıxır. Biz bunun tarix boyu şahidi olmuşuq. Xüsusilə, I və II Dünya müharibələrində. "Qarabağ"ın uğuru Azərbaycanın milli mübarizəsinə çox mühüm töhfədir. Kiçik bir xatırlatma edim ki, şotlandlar indinin özündə də ingilislərin tərkibindən çıxmaq üçün müxtəlif mübarizələrdən keçirlər. Onlar dünya çempionatında ingilislər üzərində qazandıqları 2-1-lik qalibyyəti düz bir il milli zəfərə çevirdilər. Ən azından özlərinə inam qazandıqları ki, biz qalib gələ bilərik. Al-

maniyanın gülüş salonlarının girişində bir şüar asılıb. "Düşməni öz sənətinə məğlub et". Biz idmançılarımızın uğurlarını səngərdə dayanan əsgərin apardığı mübarizənin davamı saymalıyıq. "Qarabağ" klubunun adı ilə Qarabağ adının beynəlxalq aləmdə Azərbaycanla bir səs-lənməsi böyük töhfə olacaq. Qrup mərhələsindəki oyunlar zamanı təkcə stadiondakı azarkeşlər yox, eyni zamanda ekran qarşısındakı izləyicilər də Qarabağ brendinin Azərbaycanla bir olduğunu şahidi olacaqlar".

Zahid Oruc "Qarabağ"ın nailiyyətinin ciddi bir uğur olduğunu bildirdi: "Bu klubun tərkibində öz millətimizin mənşələri çoxdur. Qarabağ sözün həqiqi mənasında milli bir komanda-

dır. Azərbaycanın insanın özünə inamında da bu mühüm bir hadisə oldu. Şəxsən özüm oyunu izləyirdim. Hamımıza xoş bir ovqat oldu. Davamlı olmağını arzulayıram. Onların imzasını səngərdə dayanan əsgərin də yazması üçün bir hadisə kimi dəyərləndirirəm".

Deputat bundan sonra da "Qarabağ"ın qazandığı uğurların davamlı olması üçün dövlətin verə biləcəyi dəstəkdən danışdı: "Bildiyimiz kimi, Qarabağın oyunlarını Ağdamda keçirmək məsələsində müəyyən problemlər yaranı. İlk növbədə bu problem həllini tapmalıdır. Hər oyunçu bu illər ərzində ölkə başçısı tərəfindən dəstək görüb. Klubun ən aşağı yaş etibarilə sistemli,

strateji investisiyalarının artmasına ehtiyac olacaq. Bunlar şəxsi oyunçuların şəxsi hesabına uğur yazılması kimi əlamətdardır. Onlar beynəlxalq məkana özlərini təqdim edə bilərlər. Eyni zamanda transfer üçün də böyük imkanlar. Bütün mənalarda yaxşı bir hadisə kimi dəyərləndiririk. Təkcə qruplarda deyil, daha yüksək yerlərə getməsi üçün mütərəqqi bir hadisə kimi qiymətləndirirəm".

"Yeni Müsavat" olaraq, "Qarabağ" klubunun qazandığı uğur münasibətilə xalqımızı, azarkeşləri təbrik edir, klubumuzun gələcək də qələbələrini davamlı olmasını arzulayıram.

□ Cavanşir ABBASLI

Xırdalanın icra nümayəndəsinin bazar monopoliyası

Yol kənarlarındakı obyektlərdə çalışan satıcıları "Təzə bazar"a köçməyə məcbur edirlər; yaranmış vəziyyət alıcıların da narazılığına səbəb olub

Redaksiyamıza Xırdalan şəhər sakinlərindən şikayət daxil olub. Şikayətdə deyilir ki, artıq bir neçə aydır pərakəndə satış məntəqələrində, mağazalarda kartof, soğan, pomidor, xiyar, göyörti,ət və başqa kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı qadağan edilib. Bu məhsulların yalnız 28-ci məhəllədə yerləşən və "Təzə bazar" adlanan yerdə satılmasına icazə verilir.

Şəhərə girərkən müşahidə etdik ki, yol kənarlarında olan marketlərin böyük hissəsi bağlanmışdır. Bəziləri isə artıq sökülürdü.

Marketlərdən birinə müştəri qismində daxil olduq. Satıcıya meyvə almaq istədiyimizi dedik.

Cavab belə oldu:

- Mənim artıq 1500 manatım yoxdur. Bizə meyvə, tərəvəz, kartof, soğan, mal eti, toyuq eti və bu kimi məhsulların satışı qadağan edilib. Əgər kimsə satsa 1500 manat cərimə edilir. Özü də heç bir qəbz də vermirlər.

- Kim qadağan edib?

- İcra nümayəndəsi (Söhbət Abşeron rayon İcra Hakimiyyəti başçısının Xırdalan şəhəri üzrə İcra Nümayəndəsi Fikrət Orucovdan gedir - red.)

- Qadağaya səbəb nədir?

- Rəsmi olaraq deyirlər ki, lisenziyamız yoxdur.

- Yoxdursa, niyə almırısanız?

- Mümkünsüz kimi bir şey-

dir. Çünki lisenziyanı icra hakimiyyəti verir. Elə şeylər tələb edirlər ki, lisenziya almaq mümkün olmur.

- Bəs qeyri-rəsmi səbəb nədir?

- Səbəb bazardır. İstəyirlər ki, öz bazarları yaxşı işləsin. Çünki oranın qazancı öz ciblərinə gedir.

- Yol kənarında olan marketlərin böyük hissəsi ya bağlandı, ya da sökülüb. Buna səbəb nədir?

- İcranın işidir. Çünki satılacaq bir şey qalmayıb. Alver olmur deyər çox adam ya dükanını bağlayır, ya da məcbur qalıb bazardan yer götürüb işləyir. Mən də 1-2 aya marketi bağlamaq fikrindəyəm. Demək olar ki, müflisəm. Məcbur qalıb, bağlayacağam.

Marketdən çıxıb adı çəkilən yeni bazara yollandıq. Bazar təzə tikilmiş çoxmərtəbəli binanın zirzəmisində yerləşir. İlk baxışdan normal ticarət mərkəzi kimi görünür. Amma piştaxtalarda olan tərəvəz və digər məhsulla-

rı üzərində qiymət yox idi. Satıcılarından birinə yaxınlaşıb almanın qiymətini soruşduq. Bizə 3 manat 50 qəpik qiymət deyildi. Bazarı bir az gəzib həmin yerdən bir də keçdiyimiz zaman başqa bir alıcıya həmin alma üçün 2 manat 70 qəpik qiymət deyildi. Maraqlıdır...

Əslində vəziyyətin belə olması başadüşüləndir. Çünki satıcılar arasında hansısa bir rəqabət yoxdur. Alıcı bazara gəlsə məcbur olub deyilən qiymətlə razılmalıdır. Çünki adı çəkilən məhsulları başqa yerdən almaq şansları yoxdur.

Diqqətimizi bazarın yaxınlığında yerləşən "ARAZ" market cəlb etdi. Çünki bu markete qadağa tətbiq olunmurdu. İstənilən qədər meyvə, tərəvəz məhsulları almaq olardı.

Yaranmış vəziyyət pərakəndə satış məntəqələri tikib, son bir aya qədər bu məhsulların satışı ilə ailəsinin dolanışığını təmin edənlərin ciddi narazılığına səbəb olub. Adının çəkilməsini istəməyən və bu qadağaya görə et dükanını bağlamağa məcbur olan şəhər sakini deyir: "Mən qəssabam. Daha doğrusu bir neçə aya qədər qəssab idim. İndi işsizəm. Çünki et satmağa qoymurlar. Deyir-

lər ki, get bazarda yer götür, orada sat. Mənə isə bu sərf eləmir. İstədikləri icarə pulu həddindən artıq çoxdur".

Bu qadağa şəhər sakinlərini də narazı salıb. Bazarın önündə rastlaşdığımız alıcı Şəfiqə Əliyeva deyir ki, bu qadağalar onların yaşam tərzini çətinləşdirib: "Tutaq ki, evə qonaq gəlib. Yemək bişirmək lazımdır. 1 kiloqram pomidor, xiyar, kartof, soğan, yaxud başqa bir kənd təsərrüfatı məhsulu lazımdırsa, gərək bir taksiyə əyləşib bazara qaçasan. Üstəlik, bazarda seçim imkanı da yoxdur. Bazardakı satıcılar kənd təsərrüfatı məhsullarını demək olar ki, eyni və Bakıdakı bir çox pərakəndə satış məntəqələri ilə müqayisədə daha baha qiymətə təklif edirlər".

Məsələnin qanuni tərəfləri ilə bağlı hüquqşünas Müzəffər Baxışovla əlaqə saxladıq. M.Baxışovun sözlərinə görə, əgər satış üçün normativ şərait varsa heç bir qadağa ola bilməz: "İcra hakimiyyətinin bu məsələyə yanaşması yanlışdır. Çünki bütün şəhər ərazisində pərakəndə satış məntəqələrində, mağazalarda kənd təsərrüfatı məhsullarının satışı qadağan etmək olmaz. Bu, qanunla da yolverilməzdir. Buna görə icra orqanları qanun qarşısında məsuliyyət daşıyırlar. Bu öz vəzifəsindən sui-istifadə etməkdir. Əgər normativlərə cavab verə bilməyən dükənlər varsa onlara qanun çərçivəsində qadağan qoyula bilər".

İqtisadçı-ekspert Samir Əliyev isə deyir ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının satış imkanlarını artırmaq, bazarlarda süni qiymət artımının qarşısını almaq is-

təyiriksə, satıcılar lazımi şərait yaratmalıyıq: "Burada isə hər şey əksinədir. Şərait daha da pisləşdirilir. Bütün dükənlərə qadağa qoyaraq, məhsulları bir əldə saxlamaq yolverilməzdir. Bu, bazarda rəqabəti məhv edir, qiymətlərin süni şəkildə qaldırılmasına şərait yaradır.

Əgər kimsə normativ şərtlərə riayət etmərsə, standartlara cavab verə bilmərsə onlara qarşı qanun çərçivəsində hansısa qadağalar tətbiq etmək olar. Bu qadağanı hər kəsə şamil etmək olmaz".

□ Məhəmməd TÜRKMƏN
Fotolar müəllifindir

“Nar Mobile” abunəçilərini Rouminq mükafat programı ilə sevindirdi

Abunəçilər artıq rouminq xidmətinin hər dəqiqəsinə görə uçuş xalları qazanacaqlar

“Nar Mobile” mobil operatoru xaricə səyahət edən abunəçilər üçün olduqca səmərəli olacaq eksklüziv xidmət - Rouminq programını təqdim edir. Bu proqrama əsasən, artıq xaricə səyahət edən “Nar Mobile” abunəçiləri istifadə etdikləri rouminq xidmətinə görə mobil operator tərəfindən uçuş xalları qazanacaqlar. Mobil operatorun rouminq xidmətindən daha çox istifadə edən abunəçilər topladıqları xallar hesabına böyük üstünlüklər əldə edəcək, “Nar Mobile” tərəfdaşı olan havayolu şirkətləri və otellər şəbəkəsi tərəfindən pulsuz aviabilet və ya otellə təmin ediləcəklər.

Səyahətdə olarkən istifadə etdikləri rouminq xidmətinin hər dəqiqəsinə görə əlavə xal qazanmaq istəyən “Nar Mobile” abunəçiləri Rouminq mükafat programına pulsuz qoşula bilərlər. Mütəmadi səyahət edən və telefon, SMS və ya internetdən faydalanmasından asılı olmayaraq, rouminq xidmətindən daha çox istifadə edən “Nar Mobile” abunəçiləri topladıqları səyahət milləri və xallar hesabına AZAL, Turkish Airlines, Air France, Qatar Airways və Ukraine International Airlines kimi havayolu şirkətlərindən hədiyyə olaraq aviabiletlər qazanmaq, “Hilton” və “Marriott” kimi beynəlxalq otellər şəbəkəsinə aid olan otellərdə ödənişsiz qalmaq imkanı əldə edə bilərlər.

Azərbaycanın sürətlə inkişaf edən mobil operatoru olan “Nar Mobile”, 2007-ci ildən etibarən abunəçilərinə xidmət göstərir. Fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində “Nar Mobile” daima sərfəli qiymət siyasətinə sadıq qalaraq müxtəlif tarif planları ilə abunəçilərinə ən sərfəli təkliflərini təqdim etmiş və abunəçilərinin rəğbətini qazanmışdır. Münsib danışmaq tarifi ilə yanaşı, mobil operatorun müxtəlifliyi və sərfəliliyi ilə seçilən internet paketləri və abunəçilərin hər zona üzrə bir qiymət ödədiyi sadə rouminq təklifləri xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur “Karl Etorts” firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gözləmədən - lateks hələq qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırncı şans!!!
 Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Prostatın uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostata titlilər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin əməli gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəliyi)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə gətməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saqların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com “doktor Vaiz Səmədov”.

Polis “Hafka”nın cinayət törədən cəngüdənlərinin izinə düşüb

“Hafka” kimi tanınan oliqarx, nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun keçmiş biznes ortağı Hafiz Məmmədovun cəngüdənləri olduğu təxmin edilən bir qrup şəxsin taksidürücüsü Fərhad Əliyevi avqustun 24-də axşam naməlum istiqamətə apararaq vəhşicəsinə döyməsi faktı üzrə araşdırmalar davam edir.

Araşdırmaların hansı mərhələdə olmasını aydınlaşdırmaq üçün Daxili İşlər Nazirliyi mətbuat xidmətinin rəis müavini Ehsan Zahidova müraciət etdik. E.Zahidov virtualaz.org saytına açıqlamasında sözügedən hadisə ilə bağlı nazirlikdə heç bir məlumat olmadığını bildirdi. Zərərçəkənin müraciət etdiyi ilk instansiyadan - Binəqədi Rayon Polis İdarəsi 6-cı polis bölməsindən əvvəlcə bu barədə məlumatlarının olmadığını dedilər.

Amma sonradan RPI-nin təhqiqatçısı Elvar Quliyev taksidürücüsünü döyənlərin kimliyinin müəyyənləşdirildiyini bildirdi: “Bizə xəstəxanadan məlumat daxil oldu. Xəstəxanaya gedib döyülən şəxsi dindirdik, izahatını aldıq. Onun özü də hansı səbəbə görə, nə üçün döyüldüyünü bilmirdi. Eləcə deyirdi ki, maşınla dalımca düşüblər. Fərhad Əliyevi izləyən maşının kimə məxsus olması artıq müəyyənləşdirilib. Sadəcə istintaq sirri olduğundan hələlik bu barədə məlumat vermək istəmirik”.

Fərhad Əliyevin həyat yoldaşı Yeganə Əliyeva virtualaz.org saytına açıqlamasında bu gün Binəqədi RPI 6-cı polis bölməsindən ona zəng vurub işlə maraqlandıqlarını dedi: “Xəstəxanada həyat yoldaşımın yanında qalıram. Polisdən zəng vurub bir neçə dəfə “hadisə ilə bağlı yoldaşınızın yadına əlavə nəse düşübümü” deyər soruşublar. Bizə həmin şəxsin axırıncı olduğunu, amma hələlik tapılmadığını deyirlər. Daha

Xəbər də deyilir ki, hal-hazırda əməliyyat-istintaq qrupu taksidürücüsünün döyülməsində, ona işgəncə verilməsində əli olan digər şəxslərin də məsuliyyətə cəlb olunması ilə bağlı əməliyyat-istintaq tədbirlərini davam etdirir.

Xatırladaq ki, 1967-ci il təvəllüdü Fərhad Əliyev avqustun 24-də axşam saatlarında tanınmadığı şəxslər tərəfindən qəçirilib. O, idarə etdiyi “BMW” markalı, 10 MR 051 dövlət nömrə nişanlı maşından düşürülərək başqa maşına mindirilib və naməlum istiqamətə aparılıb. Səhər saatlarına qədər işə vəhşicəsinə döyülüb. Fərhad Əliyev hazırda 1 saylı Klinik Xəstəxanada müalicə alır.

Əyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq, Siz passiv deyil, aktiv dirləyicisiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

- ✓ İlk dərindən son dərəcə qədər ingiliscə danışmaq!
- ✓ Sözləri azbarlamakla deyil onları istifadə edərək öyrənmək!
- ✓ Danışaraq sürətli qrammatika bilgisi əldə etmək!
- ✓ Əla tələffüz və gürvəni danışmaq
- ✓ Real ingiliscə söhbət

BOJNUS

English

EXPLOSION

dərsləri kursumuz tərəfindən təstibləndirilmiş HƏDİYYƏ olmur!

Bakı şəhəri, Bünyat Sərdarov küç 2, ev 2,
(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63
(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

Tovuz rayonunda baş vermiş qəzada 2 qardaş ölüb

Tovuz rayonu ərazisində iki nəfərin ölümü, 3 nəfərin isə xəsarət alması ilə nəticələnmiş yol nəqliyyat hadisəsi baş verib. Tovuz rayonu Polis Şöbəsinin Dövlət Yol Polisi bölməsindən APA-nın yerli bürosuna bildirilib ki, hadisə Bakı-Qazax magistral yolunun 433-cü kilometrliyində Tovuz rayonunun Cəlili kəndi ərazisində baş verib.

Gürcüstan vətəndaşı Mamuti Çamburyaninin idarə etdiyi yük avtomobili ilə Turxan Əmrəslanovun idarə etdiyi “Mercedes” markalı maşın toqquşub.

Hadisə zamanı minik maşınında olan iki qardaş - Rövşən və Samir Balayevlər dünyasını dəyişiblər. Yaralı Turxan Əmrəslanov və onun sərnişinləri Şəhriyar Nuriyevlə Qabil Vəliyev ağır bədən xəsarətləri ilə Tovuz Mərkəzi Rayon Xəstəxanasına yerləşdiriliblər.

Faktla bağlı hüquq-mühafizə orqanları araşdırma aparır.

Bakıda qız üstündə kütləvi dava düşdü

Metro “Neftçilər” stansiyası yaxınlığında “Ledi Şarm” geyim mağazasında yaranan mübahisə kütləvi davaya səbəb olub. AXAR.az-a verilən məlumata görə, müştəri satıcı qıza söz atıb və mübahisə yaranıb.

Mübahisə əlbəyaxa dava ilə nəticələnib və müştəri döyülüb.

O da öz növbəsində hadisə yerinə tanışlarını çağıraraq dava daha da böyüyüb. Dostunun köməyinə gələn mağazanın administratorunu döyüb, başını-gözünü partladıb, mühafizəçinin isə ona dəyən zərər üçün ürəyi gedib, dükanda işləyən dərzi də döyülüb. Yaxınlıqda isə bir minik maşını dava zamanı təpiklərdən zədələnib.

Polis hadisə yerinə gələndə mağaza işçilərini döyənlər aradan çıxıblar. Məlumata görə, mağazada çalışanlar ciddi şəkildə xəsarət alıblar.

Paytaxtda “Shacman” mikroavtobusla toqquşdu: 4 yaralı

Bakının Səbail rayonunda ağır yol qəzası baş verib. APA-nın məlumatına görə, Bayraq meydanının yaxınlığında baş verən qəzada “Ford” markalı mikroavtobusla “Shacman” markalı yük maşını toqquşub.

Qəza nəticəsində “Ford”da olan sürücü və 3 sərnişin ağır bədən xəsarətləri alaraq deformatsiyaya uğrayan maşında sıxılıblar. Hadisə yerinə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin əməkdaşları çağırılıb. Xilasedicilər sürücü və 3 sərnişini maşından çıxararaq aidiyyəti üzrə təhvil veriblər. Yaralıları təcili yardım vasitəsi ilə xəstəxanaya çatdırılıblar. Səbail Rayon Polis İdarəsindən verilən məlumata görə, hazırda qəzada yaralananların şəxsiyyəti müəyyənləşdirilib. Eyni zamanda qəzanın başvermə səbəbi ilə bağlı araşdırma aparılır.

Bakı-Şamaxı yolunda ağır qəza: ölən var

Bakı-Şamaxı yolunun 69-cu kilometrliyində yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Lent.az-ın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin saytına istinadən məlumatına görə, Qobustan rayonunun ərazisində 1934-cü il təvəllüdü Əsgərov Tahir Məmməd oğluna məxsus “VAZ” və “NISSAN” markalı minik avtomobillərinin toqquşması nəticəsində yol-nəqliyyat qəzası baş verib.

Dərhal hadisə yerinə FHN-in müvafiq xilasetmə qüvvələri cəlb olunub. Hadisə yerində əməliyyat şəraiti qiymətləndirilərkən məlum olub ki, “VAZ” markalı minik avtomobilinin sürücüsü aldığı ağır bədən xəsarətindən hadisə yerində vəfat edib. Yanğınsöndürən-xilasedicilər T.M.Əsgərovun cəsədini deformatsiyaya uğramış avtomobildən təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməklə xüsusi alət və avadanlıqlar vasitəsi ilə çıxararaq aidiyyəti üzrə təhvil veriblər.

Faktla bağlı araşdırma başlanıb.

Şəmkirdə avtomobilin altında qalan azyaşlı ölüb

Şəmkirdə ölümlə nəticələnən yol qəzası baş verib. APA-nın Daxili İşlər Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, avqustun 28-də saat 19.00 radələrində Şəmkir rayonunun Keçili kəndi ərazisində kənd sakinisi Tural Dilənçizadə idarə etdiyi “Toyota” markalı avtomobil ilə həkəndliyi, azyaşlı Lilpar Abbasovanı vurub.

Uşaq hadisə yerində ölüb.

Şəmkir Rayon Polis Şöbəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Bir sıra mət-
bu orqan-
larda, elə-
cə də "Ye-
ni Müsavat" qəzetində İsmayılın məşhur İvanov-
ka kəndi ilə bağlı gedən materiallar səs-küyə səbəb
oldu. Eyni zamanda bəzi
anlaşılmazlıqlar, kənddəki
durumla bağlı dəqiq olma-
yan informasiyalar ortaya
çıxmışdı.
Bundan sonra durumu şəx-
sən müşahidə etməyimiz
üçün kənd sakinləri bizi
İvanovkaya dəvət etdilər.

Minval.az saytının əməkdaşı
Yanina Mədətova ilə birlikdə İsmayılıya səfər etdik.

Azərbaycanda kolxoz siste-
minin mövcud olduğu yeganə
kənddə ilkin təəssürat gözəl idi.
Səliqəli, standart evlər, sahman-
lı heyətlər, rənglənmiş darvaza-
lar, tullantısız küçələr adama
xoş gəlirdi.

Lakin daxildə nələrin baş
verdiyini öyrəndikdə vəziyyətin
əhali üçün heç də ürəkəcan ol-
madığını anladım.

Kənddə ilk görüşdüyümüz
insanlardan biri kolxoz sədri Ni-
kolas Dubrovin müavini Vasiliy
İvanoviç oldu. Suallarımızı cavablandır-
an Vasiliy İvanoviç yayılmış şayələrə son
qoymaq üçün açıqlama verdi: "Bəzi qə-
zetlər yazıb ki, guya biz camaata
suyu pulla satırıq. Elə şey yoxdur.
Kolxozun üzvü olan hər kəsə,
bütün kənd sakinlərinə suyu
pulsuz paylayırıq. Həminin hə-
yətində su krantları var. Kimə də
su çatmasa kolxozun maşınları
ilə pulsuz paylanır. Sadəcə ola-
raq bu il ümumən su qıtlığı var.
Dağlardan kəndə çəkilmiş su
kəmərlərində su az gəlir. Təqribi
deyək ki, 20 bulaqdan 10-u quruyub.

Sadəcə olaraq kimə su çat-
mırsa, rayonun özündən gətirib
su satanlar var, onlardan alırlar.
Suyu satan insanlar heç bu
kəndin camaatı deyil. Bir də biz-
də su alanlar kolxozun üzvü ol-
mayanlardır. Hansı ki, onlar
sonradan bu kəndə köçüb, öz-
ləri üçün ev alıblar. Amma artıq
olanda onlara da pulsuz su veririk".

Bəzi mətbu orqanlarda dərc
olunmuş yazılarda kənddə milli
zəmində ayrı-seçkililiyin olması
məsələsinə xüsusi toxunan
V.İvanoviç bu kəndin 300 ildir
mövcud olduğunu bildirdi. Bu il-
lər ərzində heç vaxt ciddi proble-
min yaşanmadığını, əhalinin qız
alib-verərək bir-birinə qayna-
yıb-qarışdığını söylədi.

Kolxoz sədrinin bizimlə görüş-
məsinin səbəbinə də aydınlıq
gətirən nümayəndə bunları
söylədi: "Hazırda Nikolay Dub-
rovin yanında şəhərdən gələn
müfəttişlər olduğu üçün sizinlə
şəxsən görüşmə bilmir. O həmin
şəxsləri özü kolxoza dəvət edib
ki, bəzi maliyyə məsələlərində
olan problemlərə yardımçı ol-
sunlar".

3 il əvvəl tikilmiş, lakin son 1
ildə fəaliyyət göstərən su anbarı
ilə bizi əyani tanış edən V.İvanoviç
bu qurğunun 2-3 kənd üçün
su mənbəyi olduğunu bildirdi.

Daha sonra bizi kolxozun
fermasına aparən nümayəndə
inək saxlanılan bölümdə 600-ə
yaxın cins heyvanın olduğunu
bildirdi.

16 ildir ki, fermanın bu his-
səsində çalışdığını söyləyən
Vanya adlı kolxoz işçisi inək-
lərin susuzluqdan pis vəziyyətdə
olduğunu dedi. Aylıq təqribən
100 manat maaş aldığını söyləyən
Vanya kolxozun əvvəllər
yaxşı olduğunu, indi isə çox pis
vəziyyətə gəlib çıxdığını bildirdi.

Fermanın işçilərindən olan

"İvanovkada hələ belə susuzluq olmayıb"

Əməkdaşımız İsmayılın məşhur
kəndinin su problemindən yazır; yerli əhali
kolxozda vəziyyətin çətinləşdiyini deyir

Tanya da 22 ildir kolxozda çalış-
dığını, ayda 60 manat məvacib
aldığını söylədi. Dolanışqlarının
çox ağır olduğunu deyən kənd

sakini 15 manat verib aldıkları 3
tonluq suyun cəmi 1 həftə onlara
bəs etdiyini bildirdi: "Mən bu
kənddə doğulub böyümüşəm,
hələ belə susuzluq olmayıb. Pal-
tarlarımızı yumağa, çimməyə su
tapmırıq. Maaşımız da çox azdır.
Zülm çəkirik".

Müşahidələrimiz və söhbət-
lərimiz zamanı gənclərin
kənddən uzaqlaşdığı, bir qismi-
nin Rusiyaya, bir qisminin də
paytaxta köçdüyünün şahidi ol-
duq.

Yaşlı kənd əhalisi isə Azər-
baycanı sevdiklərini, Rusiyada

Vüsal Şilderin anası sensasiyalı müraciət yaydı

"Azərbaycanda oğlumun qətli ilə
bağlı heç bir işdə, qurulan teatrlara
bənzəyən məhkəmələrdə
dekorasiya olmaq istəmirəm"

Qətlə yetirilmiş Vüsal Şilderin anası Mətanət Şilderin sen-
sasion müraciəti yayılıb. Müraciətin mətnini vəkil Aslan İsmayilov
facebook səhifəsində paylaşılıb.

M.Şilder onun qətlə yetirilən oğlunun işinə baxan Bakı Ağır
Cinayətlər Məhkəməsinin hakimi Rasim Sadıqova ünvanlanan
müraciətində yazır:

- Mən, Mətanət Şilder mükəmməl mədəniyyətə, tərbiyyəyə,
savada, gözəl zahiri görünüşə malik, həyatının çiçəklənən anın-
da amansızcasına qətlə yetirilmiş 20 yaşlı Vüsalın anasıyam.
Bütün həyat arzularımı Vüsalla bağlamışdım. Həyat yoldaşım
Almaniyaya köçdüm. Bütün imkanlara baxmayaraq nə özüm,
nə də oğlum Vüsal Avropada yaşamaq istəmədik. 3 illik həsrət-
dən sonra ailəliklə daim yaşayış üçün Azərbaycana köçdük.
Hava limanından çıxdıqda ilk etdiyim hərəkət torpaq axtarmaq
oldu ki, onu gözüme sürtdüm. Elə də etdim.

Oğlum Vüsal mükəmməl təhsil alıb, böyük biznes işləri qurub
daim Azərbaycanda yaşayıb Vətəninə fayda vermək barədə
düşünürdü. Saf, təmənnsiz, qarşılıqlı məhəbbətə görə
onu uzun müddət təqib etdilər, başına olmanın müsbətlerini gətirdilər
və sonda amansızcasına, namərcəsinə qətlə yetirdilər.
Bu müddət ərzində yalnız oğlumun qətlə yetirilməsini, sifariş ver-
mənin cəzalandırılmasına çalışdım. Yalnız oğlumun qanı bat-
masın deyərək çalışdığımı görə çox müsbətlər yaşadım, yene
yolumdan dönmədim. Bu vaxtlar qatillər öz əxlaqlarına uyğun oğ-
lumun qanı üçün "istədiyini pulu al, bu işdən əl çək" dedilər, qə-
bul etmədim. Ölənə qədər də oğlumun qatillərinin cəzalandırıl-
masını həm cavabdeh şəxslərdən tələb edəcəm, həm də hər
şeyə qadir Uca Allahdan xahiş edəcəm.

Saf, yüksək mədəniyyətli, təhsilli, insanları sevən, daim on-
lara yaxşılıq etmək istəyən, mənim yeganə qürur mənbəyim
olan oğlum Vüsalı əlimdən alan, qatillərinin kef çəkməsinə şəra-
it yaradan Azərbaycan adlı Vətənə nifrət etmək istəyirəm, an-
caq bacarmıram, çünki Vüsal bu Vətəni həddindən artıq çox se-
virdi. Bu müsbətlər dövrü tanımadığım, mənim faciəmə şərik çı-
xan, mənə dəstək olan hər bir insana təşəkkür edirəm. Uca Al-
lah hamınızın balalarını qorusun deyirəm.

Bu müddət ərzində mənə vəkillik etmiş, peşəsinə sadıq, vic-
danlı, heç bir təhdiddən qorxmayan, nefsə tox, bir Azərbaycanlı
Kişisi kimi mənə doğma qardaş münasibəti bəsləyən vəkil As-
lan İsmayilova xüsusi təşəkkürümü bildirirəm.

Məni almana ərə getməkdə suçlamaq istəyənlərə isə bildi-
rirəm, bu müddət ərzində, oğlumun qanını batıran çox nakış-
lərdən fərqli olaraq həyat yoldaşım Adolf Şilder mənim oğluma
əslə ata oldu, onu oğulluğa götürdü, onun Almaniyaya vətəndaşlı-
ğı almasına nail oldu, onu doğması kimi sevdi, ən yüksək təhsil
almasına çalışdı, baş vermiş faciəni mənə qədər bölüşdü, heç
nədən, heç kimdən çəkinmədən mənim namusuma sahib çıxdı
və bu gün də mənimlə birlikdə Vüsalın qatillərinin cəzalandırıl-
masına çalışır.

Vüsalın qətli ilə bağlı aparılan cinayət işində gördüklərim
qanunsuzluqlar, özbaşınalıqlar, vicdansızlıqlar mənə göstərdi
ki, bu işin ədalətli, qanuni araşdırılmasına cavabdeh olan
şəxslər nəinki qanundan, heç Uca Allahdan da qorxmurlar. Ona
görə də bundan sonra Azərbaycanda oğlumun qətli ilə bağlı
heç bir işdə, qurulan teatrlara bənzəyən məhkəmələrdə deko-
rasiya olmaq istəmirəm. Bu faciə teatrında heç bir rolda çıxış et-
mək istəmirəm. Sadəcə, bu saxta məhkəmələrdə baş verən
oyunlara, kinayə baxışlara dözmə bilmərəm. Ömrümün sonuna-
cən günahkarların cəzalandırılmasına çalışacağam. Ancaq bun-
dan sonra rahat oğlumun yanına köçə bilərəm.

Dediklərimlə bağlı bildirirəm ki, oğlumun qətli ilə bağlı bu
işin arxasında dayananların hansı mürdarlıqlara qadir olduqlarını
bildiyimdən, Aslan İsmayilova olan təhdid və təhlükələrdən
qorumaq üçün onunla həyat yoldaşım Adolf Şilderlə bağladığımız
müqaviləni pozuram və bu gündən sonra heç kim bizim adı-
mızdan bu işlə bağlı hansısa fikir bildirə bilməz.

Mən bir Ana kimi vicdanımı, namusumu göstərdim və mü-
barizəmi davam edəcəm, qoy bundan sonra bu işin ədalətli
araşdırılmasına cavabdeh olan kişilər öz kişiliklərini, namusları-
nı göstərsinlər, bəlkə onda Uca Allah onları əfv edər.

Hörmətlə,
Mətanət Şilder
29 avqust 2014-cü il

☐ Fəridə ABDİYEVA

☐ M.MAHRIZLI

MUSAVAT

Son səhifə

N 217 (5926) 30 avqust 2014

Kondisionerlərin zərərləri

Yay və qış aylarında vərdiş etdiyimiz kondisionerlərin ziyanı, sən demə, xeyrindən heç də az deyilməmiş. Söhbət onlardan düzgün istifadə etmədikdə yaranan fəsadlardan gedir. Mütəxəssislər müəyyən edib ki, o halda mikroorqanizmlər yuxarı tənəffüs yollarında, ağciyərlərdə bir sıra ağır fəsadlara, hətta sətəlcəmə gətirə bilər. O da qeyd edilir ki, təmizlənməyən kondisionerlərdən istifadə zamanı allergik soyuqdəymə, astma kimi xəstəliklərin sayı artır.

Böyük iş yerlərində yaz-yay aylarında kondisionerdən səhv istifadə nəticəsində iş itkisi də yaşanır. Yaxşı təmizlənməyən kondisionerlərdə ortaya çıxan "Legionella pneumophila" bakteriyası sətəlcəmə gətirir. Eyni zamanda kondisionerin yaratdığı hərətlə çöldəki istiliyin kəskin fərqlənməsi nəticəsində (fərq 7-8 dərəcədən artıq olmamalıdır) əzələ tutulmaları, üz iflici (parez) və ağrıları meydana gələ bilər. Kondisionerlərin mənbə olduğu "Legionella" mikrobu təbiətdə, su qaynaqları içərisində və nəmli mühitlərdə mövcuddur. Təbiətdən binaların su sistemləri içərisinə adlayan mikrobu müvafiq mühitdə çoxalır və su zərrəcikləri ilə insanların ağ ciyərlərinə daxil olaraq sətəlcəmə səbəb ola bilər. Bu cür hava ilə mütəmadi nəfəs alan adamda 2-10 gün arasında qızdırma, halsızlıq, əzələ ağrıları, iştahsızlıq, baş ağrısı kimi əlamətlər ortaya çıxır. Ancaq əksəriyyətində ilk diqqətçəkən əlamət öskürəkdir.

Məşhur pianoçunun fillə dueti

Bu qərribə hadisə Taylandın

Ayutthaya şəhərindəki zooparkda baş verib. Tanınmış pianoçu Paul Barton Peter adlı fillə birgə fleyta çalıb. Cütlük həmçinin rəqs edib və insanlarla zarafat edərək əylənilər. Məşhur pianoçunun istedadlı fil ilə sərgilədiyi tamaşa ətrafda hər kəsi heyrləndirib. Görüntülər sosial şəbəkələrdə də insanların böyük marağına səbəb olub.

iPhone 6-nın göstəriləcəyi gün bilindi

"Apple" şirkəti sentyabrın 9-da keçiriləcək tədbirə jurnalistləri dəvət edib. Tədbirdə yeni nəsil iPhone smartfonlarının təqdim ediləcəyi gözlənilir. Bu haqda ağ-boz tonda tərtib edilmiş dəvətnamədə yazılıb. Tədbir Kupertino şəhərində, Bakı vaxtı ilə saat 22:00-da baş tutaçaq.

Milli.az ICTnews-a istinadən bildirir ki, tədbirdə iki yeni iPhone smartfonu (4.7 və 5.5 dyümlük diaqonala malik ekran) nümayiş etdiriləcək. Şayiələrə görə, qurğuların ekranı sapfir şüşədən hazırlanacaq, yeni smartfonların arxa panelində "Apple"ın işıqsaçan loqosunun olacağı, həmçinin qurğunun NFC modulu ilə təchiz ediləcəyi deyilir.

Ebolaya görə salamlamaq qadağan edildi

Demokratik Konqo Cümhuriyyətində ölümcül Ebola xəstəliyinin izlərinə rast gəlinməsi gündən bəri əllə salamlamaq qadağan edilib. Yeni qəbul edilən qanun yüksək vəzifəli şəxslərə və Senat üzvlərinə də aid edilib. Bazar günü ölkədə bu xəstəliyin daşıyıcılarına rast gəlinməsi üçün xəstəliyin yayılmasının qarşısının alınması üçün belə bir addımın atıldığı bildirilir. DKC-nu Ekvator bölgəsində yaşayan 4 nəfərin məhz bu xəstəlikdən öldüyü açıqlanıb. Ölümcül virus Afrikada 1500 nəfərin öz həyatını itirməsinə səbəb olub.

QOÇ - Saat 14-ə qədər ümumi əhvalınız aşağı səviyyədə olsa da, sonrakı müddətdə vəziyyət xeyrinizə olacaq. Boş və mənasız şeylərə görə çilgünlüq etməyin. Təmkinli olmağa çalışın.

Qoroskop (30 avqust) **Səbuhi Rəhimli**

BUGA - Yalnız şəxsi büdcənizi artırmaq istiqamətində müəyyən uğurlara yiyələne bilərsiniz. Qalan məsələlərdə isə risk etməyə dəyməz. Axşamüstü sövdələşmələrə gətərsəniz, aldanaçaqsınız.

ƏKİZLƏR - Maraqlı görüşlər yolunuzu gözləyir. Gələn ay atacağınız mühüm addımları reallaşdırmaq üçün bu gündən maksimum bəhrələnməlisiniz. Sevgi məsələlərində daha səmimi olun.

XƏRÇƏNG - Şəxsi büdcənizdə müəyyən çətinlikləriniz olsa da, gün ərzində rastlaşdığınız hadisələr əhval-ruhiyyənizi yüksəldəcək. Çalışın ki, qətiyyətsiz hərəkətlərinizə son qoyasınız.

ŞİR - Astroloji göstəricilər bu təqvimin sizin üçün o qədər də rahat keçməyəcəyini bəyan edir. Səhhətinizlə bağlı problemlər və bəzi cəhdlərinizin boşa çıxma ehtimalı var.

QIZ - Ulduzların düzümü şəxsi büdcənizdə artım olacağını bəyan edir. Bu istiqamətdə bütün səylərinizi birləşdirməlisiniz. Nahardan sonra isə səhhətinizi qorumalısınız.

TƏRƏZİ - Sinoptiklərlə heç də həmişə razılaşmayan ulduzlar bu təqvimin sərin keçəcəyini bəyan edir. Odur ki, planlarınızı təxirə salmayın. Əsas enerjinizi istirahətə və sevgiyə yönəldin.

ƏQRƏB - Durumunuzdan bəlli olur ki, məqsədlərinizi reallaşdırmaqda sizə qarşı maneələr çoxdur. Amma narahat olmağa dəyməz. Çünki enerji və gücünüz sizi qələbəyə yaxınlaşdıracaq.

OXATAN - İşgüzar danışıqlarda iştirak etmək üçün sərfəli vaxtdır. Bütün müsahibələrinizlə sizinlə razılaşacaq. Amma gərək siz də reallıqdan yararlanasınız. Kimisə aldatmaq fikrinə düşməyin.

OĞLAQ - Təəssüf ki, Göy qübbəsi gərgin bir gün yaşamaq ehtimalınızdan xəbər verir. Bu amili nəzərə alıb hər addımda ayıq-sayıqlığınızı artırmalısınız. Haqlı olsanız da, mübahisələrə girişməyin.

SUTÖKƏN - Ümumi mənzərə bir qədər passivdir, daha doğrusu öhdəlikləriniz enerjinizdən çox olacaq. Ünsiyyətdə olduğunuz insanlarla mübahisələr, o cümlədən işlə bağlı uğursuzluqlar sizi yora bilər. Bir az dincəlin.

BALIQLAR - Əgər uzaq səfərə çıxmaq planınız varsa, onu təxirə salmayın. Maliyyə çətinliyiniz olsa belə, borc götürüb yola çıxın. Çünki bu addımı atmaqla, gələcək uğurlarınıza təkan verəcəksiniz.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

6,35 kiloluq oğlan uşağı doğuldu

Çində "balaca nəhəng" dünyaya gəlib. Belə ki, Şansi vilayətinin Yeçen şəhərindəki doğum evlərindən birində çəkisi 6,35 kilo olan oğlan doğulub. Milli.az AsiaOne-a istinadən bildirir ki, "Hongji" doğum evinə aparılmış Tyan Nənşa adlı 26 yaşlı qadının oğlunun adı "Ginnesin rekordlar kitabı"na düşəcək. Çünki o, doğuş zamanı müdaxilə olmadan dünyaya gəlmiş ən böyük, ən ağır uşağıdır. Bu balaca oğlanın çəkisi və boyu 3 aylıq uşağa bərabərdir. Doğum evinin həkimləri bildiriblər ki, uşağı görəndə şoka düşüblər.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini: **Azər AYGAN**

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: **Bakı şəhəri, R.Rüstəmov küçəsi**
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: **520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)**

Redaktor: **Elsad MƏMMƏDLİ**
Lisensiya N: **B 114**
SAYI: **10.565**

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.